

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Využití výrobních tradic pro rozvoj cestovního ruchu na Slovácku
Utilization of Production Traditions for Tourism Development in Slovácko

Student:
Vedoucí bakalářské práce:

Sabina Richtrová
Ing. Lenka Durdáková

Uherské Hradiště 2010

Čestné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Uherském Hradišti, dne 9.7.2010

.....
Podpis

Poděkování

Mé poděkování patří především vedoucí práce Ing. Lence Durdákové za trpělivost a cenné rady při zpracování bakalářské práce.

OBSAH

1	ÚVOD.....	7
2	METODIKA A CÍL PRÁCE.....	8
3	TEORETICKÝ VSTUP.....	9
3.1	Cestovní ruch	9
3.1.1	Druhy cestovního ruchu podle několika hledisek.....	9
3.1.2	Formy cestovního ruchu.....	11
3.2	Slovácko.....	12
3.2.1	Základní charakteristika Slovácka	13
3.2.2	Poskytování turistických informací v TO Slovácko	15
3.2.3	Rozvoj TO Slovácka	15
3.2.4	Strategie rozvoje cestovního ruchu TO slovácko	16
3.3	Popis tradičních a typických slováckých řemesel	17
3.4	Ocenění tradičních výrobků	21
3.4.1	Cena Vladimíra Boučka	21
3.4.2	Město Uherské Hradiště a ocenění Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby v regionu.....	21
3.4.3	Statut ceny Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby.....	23
3.4.4	Nositelé tradic lidového řemesla	24
4	SOUČASNÁ ŘEMESLA A JEJICH ÚLOHA V CESTOVNÍM RUCHU	30
4.1	Certifikace:.....	30
4.1.1	Účel certifikace	30
4.1.2	Druhy certifikace.....	31
A.	Tradiční výrobek Slovácka	31
B.	Tradice Bílých Karpat®.....	33
C.	Regionální výrobky	35
4.2	Financování	36
4.2.1	Celorepubliková úroveň	36
4.2.2	Krajská úroveň.....	37
4.2.3	Financování ROP (Regionální operační program)	40

4.2.4	Příspěvky měst a obcí.....	41
4.2.5	Nadace.....	42
5	NÁVRH NA VYUŽITÍ TRADIČNÍCH ŘEMESEL V CESTOVNÍM RUCHU.....	45
5.1	Jarmark.....	45
5.2	Kam na Slovácku s Amber travel?	45
5.3	Vlastní návrh využití řemesel pro rozvoj CR na Slovácku.....	48
6	ZÁVĚR.....	50

1 ÚVOD

I v dnešní zrychlené a technické době se stále setkáváme, aniž si to často uvědomujeme, s tradicemi, které jsou spjaty s našim nejbližším okolím. Veškeré naše chování a jednání je ovlivňováno výchovou, vycházející ze stereotypů, které můžeme zahrnout do tzv. tradice rodiny. Tradici můžeme vnímat jako něco, co je předáváno z generace na generaci, tzn. zvyky, obyčeje, tak i zmíněné způsoby chování a jednání. Mimo to nám tradice pomáhá uchovávat stará řemesla, neboť bez ní bychom pojmy jako dráteník, mlynář či kovář našli jen ve slovníku archaismů.

Jak už napovídá název této práce, budeme se pohybovat v regionu Slovácko. Slovácko je kraj s bohatou historií, kterou připomínají pozoruhodné památky. Člověk tady žil už od pravěku, což nám ukazují četné archeologické nálezy, jako například Věstonická venuše, která patří k našim nejstarším keramickým soškám na světě. Významným historickým obdobím byla vláda Mojmírovců, tedy éra Velkomoravské říše, jenž znamenala rozvoj staroslověnské kultury. V této době taktéž vyrostla mohutně opevněná hradiska s čilým obchodním ruchem a nejrůznějšími řemeslníky. Po pádu Velké Moravy připadla Slovácku role pevné hranice království. Vyrostly zde nedobytné hrady jako Buchlov, Hodonín, Břeclav, Podivín či Mikulov a opevněná města Uherské Hradiště, Strážnice, Uherský Brod. Bohatá historie Slovácka má také svůj silný duchovní rozměr, plynoucí právě ze staroslověnské liturgie. O něm zajímavě hovoří kostely na křesťanských potních místech, v čela s velehradskou bazilikou, habánská keramika jako odkaz protestantské sekty, která na Slovácku kdysi našla své útočiště, i opuštěné synagogy a hřbitovy připomínající staletou přítomnost Židů v tomto kraji.

A právě v tomto regionu Slovácko se pokusíme zjistit, do jaké míry ovlivňuje tradice jeho cestovní ruch. Pokusíme se naleznout stará řemesla, která se doposud na Slovácku uchovala a která mimo jiné udržují kulturu a ráz tohoto regionu, čímž mu zajišťují specifičnost a výjimečnost v oblasti cestovního ruchu.

V další části práce se budeme zabývat certifikací a nejrůznějším oceněním, které mohou tradiční výrobky z této oblasti získat. V praktické části se pokusíme vytvořit návrh, jak s pomocí tradičních řemesel rozšířit návštěvnost regionu.

2 METODIKA A CÍL PRÁCE

Pro zpracování této bakalářské práce byly využity informace z knižních a elektronických zdrojů.

Cílem této bakalářské práce je zjistit, do jaké míry ovlivňuje tradice cestovní ruch na Slovácku a jakou roli hrají tradiční řemesla při rozvíjení cestovního ruchu v tomto regionu.

Teoretická část je zaměřena na cestovních ruch. V jeho úvodu uvedeme jeho druhy a formy, poté se zaměříme na konkrétní region - Slovácko, na tradiční a typická slovácká řemesla a na jednotlivá ocenění tradičních výrobků.

V praktické části se věnujeme certifikaci výrobků, rozlišením jednotlivých druhů certifikace a taktéž je zde zahrnuta kapitola o financování tradičních řemesel z dotací a grantů, dle následující hierarchie: celorepubliková úroveň, krajská úroveň, příspěvky měst a obcí a nadace. V poslední části jsme vytvořili návrh, jak s pomocí tradičních řemesel rozšířit návštěvnost regionu.

V hranatých závorkách jsou uvedena čísla, která odkazují na seznam citací na konci práce. Seznam použité literatury a zkratk je také uveden na konci práce.

3 TEORETICKÝ VSTUP

3.1 Cestovní ruch

„Definujeme jako komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu. Souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využitím, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně – správních aktivit (politika CR, propagace CR, regulace CR, mezinárodní spolupráce apod.) a rekreace místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity.“ [1]

3.1.1 Druhy cestovního ruchu podle několika hledisek

1. *Délka trvání*

- Krátkodobý – „jeho součástí jsou maximálně tři (čtyři) přenocování. Narůstajícím trendem krátkodobého CR jsou prodloužené víkendy.“[2]
- Dlouhodobý – „jeho součástí jsou minimálně tři až pět přenocování. Obdobným pojmem je dlouhodobá dovolená.“¹ [3]

2. *Rozložení během roku*

- Celoroční – probíhající celoročně
- Sezónní – s velkou sezónností – typicky letní sezóna, zimní sezóna

3. *Teritoriální rozmístění*

- Domácí – „cestování a pobyt občanů mimo místo jejich obvyklého pobytu za účelem využití volného času², rekreace³, poznávání nebo za jiným nevýdělečným účelem, trvající ne déle než jeden rok a realizované kompletně ve vlastním státě.“[4]

¹ Dlouhodobá dovolená - cesta v rámci krátkodobého cestovního ruchu, zahrnuje tedy maximálně tři přenocování turistů

² Volný čas – čas, v němž člověk nevykonává činnosti pod tlakem pracovních závazků či nutnosti zachování svého biofyzilogického či rodinného systému. Charakterizován svobodnou volbou, očekáváním příjemných zážitků apod.

³ Rekreace – souhrn odpočinkových činností, provozovaných ve volném čase, zpravidla však nedaleko bydliště.

- Zahraniční – „dochází při něm k překročení státní hranice. Termín je používán z pohledu daného státu a je vyjádřen jako souhrn příjezdového a výjezdového CR.“[5]
- Příhraniční – „probíhající v příhraničních oblastech sousedních zemí. Může být podpořen mezistátními dohodami, státem jako způsob rozvoje zaostávajících pohraničních oblastí.“[6]

4. *Vliv na životní prostředí*

- Měkký – „minimalizuje vliv nežádoucích aktivit spojených s cestovním ruchem na místní komunitu a životní prostředí. Základními principy jsou maximální zapojení místních zdrojů (suroviny, lidé,..) a malokapacitní cestovní ruch.“[7]
- Tvrdý – „nebere ohled na své sociální, kulturní a enviromentální dopady, protipól měkkého cestovního ruchu.“[8]

5. *Využívání zdrojů*

- Masový – „naznačuje cestování velkých skupin návštěvníků, využívání hromadných ubytovacích zařízení apod.[9]
- Alternativní – „obecné označení pro cestovní ruch alternativní k masovému cestovnímu ruchu s jeho negativními vlivy na sociální a kulturní prostředí a na životní prostředí obecně.“[10]

6. *Organizovanost návštěvníků*

- Neorganizovaný – „probíhající bez čerpání služeb cestovní kanceláře⁴ nebo jiného zprostředkovatele služeb CR.“[11]
- Organizovaný – „cestování a služby realizované prostřednictvím touroperátorů⁵, cestovních kanceláří, organizátorů kongresů⁶, odborových organizací, zaměstnavatelů apod. Je realizován většinou hromadně z hlediska dopravy a dalších služeb.“[12]

⁴ Cestovní kancelář – organizace, která nabízí, rezervuje a prodává vlastní zájezdy

⁵ touroperátor – velkoobchodník v cestovním ruchu, který vyhledává pro CR atraktivní místa, nasmlouvá zde ubytování, stravování a doplňkové služby cestovního ruchu.

⁶ Kongres – formální setkání zpravidla většího množství lidí určitého odborného zaměření, jehož obsahem jsou přednášky, formální a neformální diskuze, konzultace.

7. *Hromadnost*

- Individuální – „cesty jednotlivců nebo rodin cestujících samostatně, nikoli v rámci organizované skupiny. Tyto zájezdy a jejich jednotlivé služby buď nejsou zajištěné některým ze subjektů cestovního ruchu, nebo mohou být tímto subjektem zcela nebo částečně zajištěny.“ [13]
- Hromadný – „obecný termín označující cestování velkých skupin návštěvníků⁷, využívání hromadných ubytovacích zařízení⁸ a stravovacích zařízení⁹ a dopravních prostředků apod.“[14]

3.1.2 Formy cestovního ruchu

1. **Tematický** – „hromadná nebo individuální, zaměřená na uspokojování specifických odborných, rekreačních nebo zážitkových potřeb účastníků. Program tematických zájezdů v rámci masového CR je podřízen speciálnímu zaměření účastníka(ů).“[15]
2. **Rekreační** – „účastníci jsou motivováni rekreací¹⁰. Jedna z prvních a původně i převažujících forem CR.“[16]
3. **Kulturní** – „účastníci jsou motivováni především možnostmi poznávání kulturního dědictví¹¹ a kultury dané země a jejích rezidentů¹². Cílem jsou zejména historické stavby.“[17]
4. **Kongresový** – „účastníci jsou motivováni setkáváním s odborníky a odborným programem na kongresech¹³, sympóziích, konferencích¹⁴, seminářích, přednáškách apod.“[18]

⁷ Návštěvník – jakákoliv osoba, která cestuje do jiného místa než je místo jejího obvyklého pobytu na dobu nepřevyšující 12 po sobě jdoucích měsíců, přičemž účel návštěvy je jiný než výkon činnosti odměňované z navštíveného místa.

⁸ Ubytovací zařízení – objekty, prostory nebo plochy, kde je veřejnosti poskytováno ubytování

⁹ Stravovací zařízení – objekty, prostory nebo plochy, kde je veřejnosti poskytováno stravování

¹⁰ Rekreace - souhrn odpočinkových činností, provozovaných ve volném čase, zpravidla však nedaleko bydliště.

¹¹ Kulturní dědictví – stavba a skupiny staveb všeobecné hodnoty, umělecká díla, prostranství hodnotná z historického, estetického, etnologického a topologického pohledu.

¹² Rezident – FO jakékoli národnosti, sídlící v dané zemi více než jeden rok.

¹³ Kongres – formální setkání zpravidla většího množství lidí určitého odborného zaměření, jehož obsahem jsou přednášky, formální a neformální diskuze, konzultace.

¹⁴ Konference – formální setkání zpravidla většího množství lidí určitého odborného zaměření, jehož obsahem jsou přednášky, formální a neformální diskuze, konzultace. Častý je i doprovodný program spojený s exkurzí, tematicky spjatou řešenou problematikou.

5. **Etnický** – „zahrnuje cestování s motivem návštěvy své původní vlasti (vlasti rodičů, prarodičů, ..), návštěvy zajímavých národností s cílem sledování jejich zvyků a způsobu života.“ [19]
6. **Sportovní** – „účastníci jsou diváky nebo aktivními sportovci (příležitostnými, rekreačními, výkonnostními nebo vrcholovými) různých druhů outdoorových i indoorových, letních i zimních sportovních soutěží, závodů, sportovních masových akcí (olympijské hry).“ [20]
7. **Poznávací** – „primární motivací účasti je poznávání přírody, společnosti, historie navštívené země, oblasti“ [21]
8. **Turistika** – „kdy se účastník pohybuje vlastní silou (případně s využitím síly zvířat, ale nemotorizovaně), jde tedy o aktivní formu účasti.“ [22]
9. **Religiózní** – „cestování, jehož hlavním důvodem jsou náboženské obřady a poutě. Účastníci jsou motivováni návštěvami a prohlídkami religiózních památek (kostelů, katedrál, hřbitovů, poutních míst aj.)“ [23]
10. **Krajanský** – „účastníci jsou motivováni setkáním s lidmi v zemi původu návštěvníka¹⁵ a poznávání prvků změněného prostředí.“ [24]
11. **Léčebný** - „účastníci jsou motivováni zlepšováním vlastního zdravotního stavu, tělesné i psychické kondice. Jedná se tedy o pobyty spojené s podstupováním léčebných kúr, procedur a terapií, rekonvalescentní pobyty apod.“ [25]

3.2 Slovácko

„Zjednodušeně se jedná o území rozprostírající se na jižní části Zlínska, na celém území okresů Uherské Hradiště a Hodonín a v jihovýchodní části okresu Břeclav. Z hlediska vyšších územních celků je TO Slovácko součástí Zlínského kraje a Jihomoravského kraje. V rámci členění území České republiky na turistické regiony je TO Slovácko součástí turistického regionu Jižní Morava.“ [26]

¹⁵ Návštěvník - jakákoliv osoba, která cestuje do jiného místa než je místo jejího obvyklého pobytu na dobu nepřevyšující 12 po sobě jdoucích měsíců, přičemž účel návštěvy je jiný než výkon činnosti odměňované z navštíveného místa.

3.2.1 Základní charakteristika Slovácka

„Turistická oblast Slovácko se nachází v jihovýchodní části Moravy a je součástí dvou krajů – Zlínského kraje (okres Uherské Hradiště) a Jihomoravského kraje (okres Hodonín a část okresu Břeclav). Okres Uherské Hradiště patří z hlediska členění ČR do regionu Střední Morava, okresy Hodonín a Břeclav do regionu Jihovýchod.

Sídlem **okresu Uherské Hradiště** (ZK) je město Uherské Hradiště. Rozloha okresu je 991,37 km², počet obyvatel (2007) je 143 745 osob (hustota zalidnění je 145 obyvatel na 1 km²). V okrese Uherské Hradiště je 78 obcí, z toho 7 měst a 2 městyse.

Zlínsko – Zlín leží v údolí řeky Dřevnice na rozhraní Hostýnských a Vizovických vrchů a s 80 tisíci obyvateli je průmyslově-podnikatelským centrem širšího regionu. Zlín se může pochlubit bohatým kulturním životem. Působí tu několik muzeí, divadlo, filharmonie nebo krajská galerie, konají se tady mezinárodní festivaly a řada dalších kulturních, společenských i sportovních akcí. Ve Zlínském kraji, spadající na Slovácko je 19 obcí (Biskupice, Dobrkovice, Doubravy, Halenkovice, Hřivínův Újezd, Kaňovice, Kelníky, Komárov, Ludkovice, Luhačovice, Napajedla, Petrůvka, Pohořelice, Pozlovice, Rudimov, Spytihněv, Šarovy, Velký Ořechov a Žlutava).

Okres Hodonín (JMK) tvoří jihovýchodní část Jihomoravského kraje, jeho sídlem je město Hodonín. Rozloha okresu je 1099,13 km², počet obyvatel (2007) je 157 711 osob (hustota zalidnění je 143 obyvatel na 1 km²). V okrese Hodonín je 82 obcí, z toho 8 měst. Z jihomoravských okresů sousedí na západě s okresem Břeclav a na severozápadě s okresem Vyškov, na severu a severovýchodě pak hraničí s okresy Kroměříž a Uherské Hradiště Zlínského kraje. Z jihu je okres vymezen státní hranicí se Slovenskem.

Sídlem **okresu Břeclav** (JMK) je město Břeclav. Rozloha okresu je 1048,91 km², počet obyvatel (2007) je 114 148 osob (hustota zalidnění je 109 obyvatel na 1 km²). V okrese Břeclav je 63 obcí, z toho 9 měst a 4 městyse. Na západě sousedí s okresem Znojmo a na severozápadě s okresem Brno-venkov, na severu s okresem Vyškov a na severovýchodě s okresem Hodonín, všechny v Jihomoravském kraji. Z jihu je okres vymezen státní hranicí s Rakouskem a z jihozápadu státní hranicí se Slovenskem.

Slovácko je jedno z nejvýznamnějších tranzitních oblastí mezinárodní dopravy v ČR. Nejvýznamnějším hraničním uzlem je Břeclav na dálnici D2 Brno-Bratislava,

Slováckem také prochází důležité železniční koridory – z Přerova do Břeclavi a dále do Rakouska a na Slovensko. Vnitrostátní letiště funguje v Kunovicích.

TO Slovácko je pestrým územím tvořeným rovinami, pahorkatinami, vrchovinami a hornatinami. V severozápadní části se nachází Středomoravské Karpaty (Chříby, Ždánický les a Kyjovská pahorkatina), uprostřed a na jihu Jihomoravská pánev a na jihovýchodě Slovensko-moravské Karpaty (Bílé Karpaty). Výšková členitost území je dána zejména existencí nivy řeky Moravy a Karpatskými pohořími. Nejnižší bod se nachází na soutoku řek Moravy a Dyje (148 m n.m.), nejvyšší je pak Velká Javořina v Bílých Karpatech na hranici se Slovenskem (970 m n.m.). Na území TO Slovácko jsou vyhlášena v současné době dvě hlavní velkoplošná chráněná území – BR Dolní Morava a CHKO a BR Bílé Karpaty, která doplňuje několik přírodních parků rozprostřených po celém území Slovácka. Slovácko patří mezi nejúrodnější regiony v ČR, významnou oblastí zemědělství je pak vinohradnictví nebo ovocnářství.

TO Slovácko patří k oblastem s bohatými kulturními tradicemi, které přetrvávají na mnoha místech dodnes. V průběhu roku jsou organizovány akce, jejichž věhlas překračuje hranice regionu (např. Slováké slavnosti vína a otevřených památek v Uherském Hradišti, Letní filmová škola v Uherském Hradišti, vlčnovská jízda králů, Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici, Slováký rok v Kyjově, Dolňácké slavnosti písní a tanců v Hluku). Fungují zde dětské i dospělé folklorní soubory, cimbálové muziky a dechové hudební soubory, které spolu s vínem dokreslují atmosféru této oblasti. V regionu Slovácko se nachází velké množství chráněných památek lidové architektury, zámků, muzeí, žily zde významné osobnosti (J. A. Komenský, T. G. Masaryk), činnost zde provozují tradiční profesionální i ochotnická divadla.

Kromě společenských akcí, divadla, vína, folklóru a tradic, nabízí Slovácko možnost pěstování sportovních aktivit jak na amatérské, tak na profesionální úrovni. V létě patří mezi nejrozšířenější pěší a cykloturistika, oblíbené jsou také vodní sporty nebo aktivity na Baťově kanálu. V zimě jsou k dispozici lyžařská střediska (např. na Lopeníku nebo Velké Javořině v Bílých Karpatech a další). Na Slovácku najdete také lázně – v Hodoníně, Ostrožské Nové Vsi nebo Buchlovicích-Smradřavce.“
[27]

3.2.2 Poskytování turistických informací v TO Slovácko

„Komplexní systém poskytování turistických informací obsahuje jednak prostředky a organizace vně regionu a dále pak prostředky a organizace v rámci regionu. Objektivní poznání informačních toků, které současný i potenciální návštěvník v regionu využívá, je základem úspěchu pro veškeré následné marketingové aktivity. V rámci průzkumu realizovaného v turistické oblasti Slovácko v letním období 2006 bylo zjištěno, že nejvíce využívaným zdrojem informací byl **internet**. Zde hledalo potřebné informace 53 % Čechů a 61,5 % cizinců. Obě skupiny návštěvníků se v případě potřeby obracely na turistická informační centra (41 % domácích návštěvníků, 61,5 % cizinců). Mezi často využívané zdroje informací patří také propagační materiály, kterým důvěřuje 49 % Čechů i 49 % cizinců. Pro domácí návštěvníky je charakteristické také získávání potřebných informací od příbuzných a známých (38 %). Nejméně často se při získávání informací návštěvníci obraceli na cestovní kanceláře a agentury a na personál pracující ve službách.“ [28]

3.2.2.1 Činnost TIC v TO Slovácko

„Jedním z nejvýznamnějších faktorů, který rozhodujícím způsobem ovlivňuje návštěvnost turistického regionu, je dostatek informací o možnostech trávení volného času a komplexní turistické nabídce. Významnými aktéry, podílejícími se na přípravě a vlastní propagaci území jsou **turistická informační centra (TIC)** a městská či kulturní informační střediska.“ [29]

3.2.3 Rozvoj TO Slovácka

„Základní vize rozvoje a dlouhodobá strategie cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko musí v co největší míře akceptovat současné možnosti destinace, stav její nabídky a poptávky a musí vycházet z obecných trendů rozvoje cestovního ruchu i aktuálního stavu na národním i mezinárodním turistickém trhu. Kromě těchto základních parametrů musí vize i strategie také v co největší míře zohledňovat požadavky odborné veřejnosti, která cestovní ruch v destinaci prakticky realizuje, nebo pro jeho rozvoj připravuje podmínky.“ [30]

„**Strategická vize a cíle** pro český cestovní ruch vycházejí z toho, že hospodářství cestovního ruchu v České republice je do značné míry založeno na podnikání, především na malém a středním podnikání. Z toho také vychází systém priorit a podpůrných opatření. Politika podpory cestovního ruchu je v České republice uplatňována jak na národní, tak na krajské i obecní úrovni.“[31]

„**Pro stanovení strategické vize rozvoje TO Slovácko byla využita následující základní východiska:**

- hlavní silné a slabé stránky turistické oblasti;
- návaznost na strategické dokumenty obcí a mikroregionů Zlínského kraje, strategické dokumenty Zlínského kraje a vyšších územních celků;
- vyhodnocení trendů cestovního ruchu ve světě;
- vyhodnocení požadavků a námětů odborné veřejnosti regionu“. [32]

„Základní strategickou **vizi** regionu Slovácko je možné shrnout do následující definice, která charakterizuje „**cestovní ruch jako jeden z hlavních a trvalých zdrojů prosperity regionu**“. Dlouhodobým strategickým (globálním) **cílem** TO Slovácko v budoucím období je prioritně **využití vysokého potenciálu značky Region Slovácko k rozvoji všech perspektivních produktů a služeb v rámci domácího i zahraničního cestovního ruchu**.“ [33]

3.2.4 Strategie rozvoje cestovního ruchu TO slovácko

„Strategie rozvoje, která vede k naplnění společně definované vize zástupců turistické oblasti Slovácko, představuje ucelený systém *rozvojových priorit, opatření a aktivit*, které je třeba v období let 2007-2013 průběžně realizovat. Většina přijatých opatření by měla být naplňována prostřednictvím konkrétních projektů a projektových záměrů za účasti veřejné i soukromé sféry. Tím bude dosaženo jednoho z hlavních principů rozvoje cestovního ruchu na místní a regionální úrovni – principu partnerství.

Kromě principu partnerství je třeba při realizaci aktivit dbát i na jejich koordinaci a dosažení maximálního synergického efektu. Zejména u projektů s dopadem na celou turistickou oblast je nutné, aby byl zajištěn jejich koordinátor – garant. Takovým koordinátorem by měl být v každé turistické oblasti subjekt (organizace cestovního ruchu), který zastupuje navenek celou turistickou oblast a hájí její společné zájmy.

V případě TO Slovácko působí v roli takového koordinátora úspěšně již několik let. Sdružení Region Slovácko se sídlem v Uherském Hradišti. Sdružení Region Slovácko zastává v regionu funkci standardní organizace cestovního ruchu (OCR), která dlouhodobě kromě koordinačních funkcí také ve spolupráci s partnerskou destinační agenturou realizuje konkrétní marketingové aktivity destinace. Vzhledem k rozložení regionu Slovácko na území dvou krajů (Jihomoravského a Zlínského) je role koordinační ještě více zvýrazněna, protože je nutné zajistit nejen koordinaci aktivit uvnitř regionu, ale také propojit aktivity obou krajů ve prospěch destinace Slovácko.“ [34]

3.3 Popis tradičních a typických slováckých řemesel

„Při určitém, až již živelném či vědomém dodržování kolektivních norem je tradice i nositelem výrobních, hospodářských, společenských i kulturních systémů.

Člověk v každém období svého vývoje zvládl odpovídajícím způsobem výrobní úkoly a mistrně užíval pracovních nástrojů již před oddělením řemesel od základních zemědělských činností. Tím, že člověk pracuje, vyrábí i tvoří – od výroby prostých všedních věcí nezbytných k životu až po tvorbu uměleckých děl. Prosté formy původní rukodělné výroby však neustrnuly v prvotní podobě, ale rozvíjely se od domácí práce pro vlastní potřebu přes domáckou výrobu pro odbyt až k dokonalému řemeslnému projevu. “ [35]

„Stále více specializovaná řemesla – tkalcovství, zpracování kovů a všechna ostatní – přinášela stále dovednější a rozmanitější výrobky. Zemědělství poskytovalo kromě obilí, luštěnin a ovoce i olej a víno. Tak rozdílné činnosti už jeden člověk vykonávat nemohl. Řemeslo se oddělilo od zemědělství. Podle druhů pracovních činností, zpracovaných materiálů a výrobků se středověká cechovní řemesla se vyčlenila do několika skupin: řemesla potravinářská, řemesla oděvní, řemesla textilní, řemesla kožedělná, řemesla zpracovávající dřevo, řemesla zpracovávající hlínu a materiály, řemesla stavební, umělecká řemesla, řemesla příslušející do drobných výrobních skupin. “ [36]

„Člověk v první fázi svého vývoje přírodních tvarů jako nástrojů pouze používal, v dalším vývoji je technickým zásahem uzpůsoboval a konečně cílevědomě vyráběl. V celém vývoji můžeme vysledovat několik základních směrů, které se navzájem prolínaly vytvořily postupně základ dnešní materiální výroby. Základním směrem byl

vývoj lineární – jednosměrný, dopředný – od jednoho tvaru ke složitějšímu. V tomto případě někdy docházelo i k posunu funkce od ryzí užitekosti až k symbolice. Další směr lze označit jako divergentní – rozbíhání, odklánění, osamostatňování. Víceúčelový pravek vyvíjí samostatně každou svou dílčí funkci. Tímto způsobem se vyčlenili z původních výrobního postupu nová výrobní odvětví, jako např. z košíkářství, keramika a tkalcovství s pletařstvím. Příkladem konvergentního směru vývoje – sbližování, splývání, spojování – je splynutí keramiky z valků, košíků a obmazávané do vytáčení na kruhu a odlévání do forem. Za difúzní směr vývoje se označuje takový, kdy předměty z jednotlivých výrobních řad přebírají z jiných řad tvarové, materiálové, funkční, technické aj. prvky – prolínání, prostupování, přecházení. Složitým vývojem dojde někdy ke znovuzařazení dříve opuštěného faktoru. Pak jde o spirální směr vývoje. Tyto obecné směry vývoje působily samozřejmě i v řemeslném stadiu vývoje materiální výroby. Pro středověká řemesla je pak typické to, že (s výjimkou technických řemesel) byla celá výroba od suroviny až po hotový výrobek obvykle dílem pouze jednoho člověka. Proto bylo důležité, aby se řemeslník soustředil, pokud možná, na úzký okruh výroby.“ [37]

Mlynáři – „původně to bylo pouze ruční drcení zrn mezi dvěma kameny, ale postupem času se lidé snažili tuto práci nějak zmechanizovat.“ [38] „Za nejstarší podobu mlýna se považuje mlýn tažný, uváděný do pohybu tažnými zvířaty. Obrat v produkci i kvalitě mletí nastal po zavedení vodní nebo větrné síly k pohonu mlecího složení ve vodních a větrných mlýnech. V českých zemích má mlynářství velmi dlouhou a starou tradici. Krcálek nebo jinak „mlýn nebeský „ je nejmenší mlýn s malou nádrží nebo i bez ní, obvykle o jednom složení s vodním kolem a osmi lokty. Drnčák býval mlýn na vrchní vodu o jednom nebo dvou složeních, hnaný „drnovou“ vodou, tj. vodou z lučních nebo lesních pramenu vyvěrajících „pod drnem“. Druhy mlýnů: poříční mlýn, říční mlýn, větrný mlýn, vodní mlýn.“ [39]

„Výrobu a zpracování textilu je možno v našich zemích předpokládat už od 6. století n.l. K většímu rozvoji textilních činností dochází u nás až v 10. – 13. století. Hlavní surovinou zůstává len, konopí a ovčí vlna. Hotovení tkanin z přírodních vláken představovalo i tehdy přípravu materiálu, spřádání vláken do podoby příze, přípravné práce tkalcovské, tkaní a úpravu zhotovených tkanin. Tak tomu bylo po celou dobu trvání tkalcovské rukodělné práce. Pracovní prostředky i úkony se samozřejmě postupně zdokonalovaly, zkvalitňovaly a zvyšovaly produktivitu práce.“ [40]

Tkalci – „tkaní je starobylá technika, o jejíchž počátcích se můžeme pouze dohadovat. Jedná se o vytváření tkaniny vzájemným křížením neboli provazováním dvou soustav nití. Podélná soustava se nazývá osnova, příčná útek. Hustota tkaniny je dána hustotou osnovy a hustotou zatkaného útku.“[41]

„Dřevo bylo jedním z prvních materiálů, kterého člověk začal používat. Okolnost, že člověk nacházel pro svou potřebu ve volné přírodě dřevo přímo se nabízející k určitému záměru a zpracování, nutně předpokládala již při výběru znalost druhu, struktury, technických vlastností, pracovních postupů i vlastnictví vhodných nástrojů. Zpracovávaly se téměř všechny druhy lesních i ovocných dřevin. Struktury dřeva – jeho hustota a tvrdost – podmiňovala jeho technické vlastnosti – pevnost, pružnost a štěpnost. Technické vlastnosti pak ovlivňovaly jeho další zpracování a využití.“[42]

Tesaři – „tesař byl odedávna skutečným stavebním umělcem: zručně opracovával dřevo a stavěl z něj sruby, krovy, zvonice, mlýny, mosty nebo dokonce lodi. Dříve býval často jediným odborníkem na stavbě dřevěného domu, a proto byl nepostradatelný. Musel umět dobře kreslit a počítat, mít odhad, cit pro tvary, znalosti o nejlepších materiálech a v neposlední řadě musel být také fyzicky zdatný – kmeny se totiž otesávaly ručně, protože žádné vhodné strojní zařízení ještě neexistovalo. Také pracovní podmínky byly obtížné, nezřídka dokonce nebezpečné: pracovalo se pod širým nebem, většinou ve výškách, a tesař býval často vystaven účinkům větru, zimy nebo horka. Již kvůli velikosti trámů potřeboval mnoho tovaryšů a pomocníků, které musel vést k rozvážné a svědomité práci.“ [43]

Truhláři – „truhlářské řemeslo se oddělilo od tesařského zhruba před čtyřmi staletími. Tesaři dříve nejenom stavěli dřevěné domy, ale vyráběli také jejich zařízení. Již zhruba 400let však provádějí všechny práce, při nichž se musí dřevo klížit, truhláři. Zhotovují dveře a okna, podlahy, schodiště a stropy, ale především nábytek: stoly, židle, lavice, postele a další kusy zařízení. Někteří truhláři se specializují na výrobu nábytku, jiní na stavební nebo umělecké truhlářství. Změnily se také pracovní techniky a nástroje: dlouhou dobu se řezalo, dlabalo, hoblovalo a vrtalo ručně, až asi zhruba před 60 lety našly do truhlářských dílen cestu první hoblovky. Dnes v nich často stojí vedle osvědčené truhlářské hoblice (truhlářský pracovní stůl) počítačem řízené stroje. Přesto se však stále používají i staré nástroje, například dláta, ztužidla a nejrůznější hoblíky.“ [44]

Hrnčíři – „hrnčířství je skutečně staré řemeslo. Hliněné nádoby zhotovovali obyvatelé Indie již před devíti tisíci lety. Hrnčířský kruh je ale podstatně mladší: byl

vynalezen před čtyřmi tisíci lety v Mezopotámii. Ve střední Evropě lidé používali hliněné nádoby již v mladší době kamenné. Tvarovali je z dlouhých hliněných válečků („hadů“), sušili na vzduchu a vypalovali v otevřeném ohni. Od středověku kvetlo hrnčířské řemeslo především ve vesnicích a městech poblíž nalezišť hrnčířské hlíny. Po roce 1870 však začala průmyslová výroba řadu tradičních odvětví hrnčířského umění potlačovat. Umělecká keramika přesto nemá ani v dnešní době konkurenci. Právě proto, že se většina nádob vyrábí průmyslově ve velkých sériích, cení si lidé ručně vyrobené keramiky a jsou ochotni za ni platit i vyšší ceny.“ [45]

Kováři – „dříve se v každé vesnici rozléhalo zvonění kovářského kladiva. Kovárny stávaly většinou na okraji vsi a pokud možno u potoka. Těžká kladiva zvaná hamry a měchová dmýchadla totiž poháněla vodní síla. Kromě toho bylo v kovárně hodně hluku a dýmu. Pro své rozmanité znalosti byl vesnický kovář vážený a nepostradatelný člověk. Každý řemeslník a hospodář používal nástroje z jeho dílny. Vesnický kovář neměl tak dobré vybavení jako dílny, ve kterých vznikaly mříže a kříže na hroby, kotle a pánve, kosy a zbraně, byl však současně také zámečník, mechanik a často také ranhojič.“ [46]

Přadleny – „předení není už dávno ruční práce, leda snad v kroužcích lidového umění a řemesel. Kolovrat už většinou najdeme jako dekorační předmět. Ruční předení bylo totiž příliš časově náročné. Jednoho tkalce muselo zásobovat přízí dvanáct přadlen. Vlnu bylo možné spřádat hned po ostříhání do volných, plstnatých vláken, kdo však chtěl mít přízí jemnější, musel vlnu nejprve česat. Říká se tomu také mykání. Dnes se vlna spřádá i myká průmyslově na velkých strojích.“ [47]

„Lidová řemesla a tradiční rukodělná výroba tvoří součást živých tradic Slovácka. Například Strážnice je známá ruční výrobou tradičních modrotisků. Zde je také možnost vidět vyřezávané dřevěné figurky i celé betlémy a dekorativní předměty vyrobené řezbářským mistrem. Být při tom, když se rodí cimbál, se vám podaří při návštěvě výrobce cimbálů v Ostrožské Nové Vsi. V keramické dílně v Tupesích vám ukážou ruční výrobu a malování keramiky s typickým tupeským dekorem. V houslařské dílně v Kyjově a v Uherském Hradišti se můžete seznámit s historií a s výrobními podmínkami houslařů v 18. století. Zdobením kraslic jsou proslulé například Borkovany. Pokud zavítáte na Moravský venkovský dvůr v Ježově, dozvíte se nejen o tom jak vyškrabovat kraslice, ale také vyšívat krojové součásti, uplést peroutku nebo stlouci domácí máslo.

Na tradičních jarmarcích, například ve Velké nad Veličkou, Kyjově, Bzenci, Veselí nad Moravou, Moravské Nové Vsi, Uherském Hradišti či Buchlovicích, je možné zhlédnout ukázky výroby lidových řemeslných výrobků. Nádherná keramika, vyškrabovaná vajíčka, výšivky na ubrouscích, figurky z kukuřičného šustí, modrotisk, perníčky, řezbářské práce, proutěné ošatky, paličková krajka a jiné výrobky vám budou připomínat báječnou atmosféru Slovácka.“ [48]

3.4 Ocenění tradičních výrobků

3.4.1 Cena Vladimíra Boučka

Cena Ing. Vladimíra Boučka (1901 – 1985) je pojmenována po zakladateli vzorkových dílen Ústředí lidové umělecké výroby v Uherském Hradišti. Je autorem základních prací o lidové umělecké výrobě a jejím využívání. Na základě rozsáhlého průzkumu tehdejšího stavu lidové rukodělné výroby formuloval zásady, které se staly teoretickým základem praktického provozu nové instituce. [49]

Příloha 1. – Obr. 1.

3.4.2 Město Uherské Hradiště a ocenění Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby v regionu

„Město Uherské Hradiště uděluje každoročně od roku 2005 Cenu Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby jako formu veřejného uznání mistrů lidové umělecké výroby v regionu. V souladu s účinnější péčí o tradiční lidovou kulturu, kterou schválila vláda v roce 2003 a v návaznosti na tradice místního regionu se rozhodlo udělovat významným lidovým výrobcům ocenění, pro které odborná komise jako poradní orgán Rady města Uherské Hradiště navrhl pojmenování po Ing.arch. Vladimíru Boučkovi. Ten žil v letech 1901 až 1985 v Uherském Hradišti. Po studiích architektury na Vysokém učení technickém v Brně spolupracoval s arch. Bohuslavem Fuchsem a během druhé světové války se stal profesorem Baťovy Školy umění ve Zlíně, kde vznikl projekt uzákoněný v roce 1945 pod názvem Ústřední lidové a umělecké výroby. Vedoucím jedné z prvních dílen v uherskohradištských Rybárnách byl jmenován právě Ing.arch Vladimír Bouček. Po rozsáhlém průzkumu

stavu lidových řemesel a lidové umělecké výroby v tehdejší Československu formuloval teoretický základ pro praktický program této nové instituce. Vladimír Bouček je nejenom zakladatelem novodobých forem péče o tradiční lidovou uměleckou výrobu, ale i významnou a důstojnou osobností města.“[50]

„Udělení ceny Vladimíra Boučka přesahuje svým významem hranice města. Poučené i široké laické veřejnosti je dána možnost navrhnout v průběhu roku kandidáty, z nichž odborná komise doporučuje jednoho k ocenění. Návrhy nominovaných na ocenění přecházejí do dalšího ročníku. Tato prestižní cena města může být udělena osobám, které udržují a zachovávají při své činnosti znalosti a dovednosti nutné pro provozování tradičních lidových řemesel, lidem, kteří výsledky své činnosti prezentují na veřejnosti při konání jarmarků tradičních a uměleckých řemesel v Uherském Hradišti, při akcích pořádaných Slováckým muzeem a při jiných podobně zaměřených iniciativách na území města Uherské Hradiště.“[51]

„Řemeslné obory jsou pro účely tohoto statutu rozdělené podle základního materiálu, z něhož jsou výrobky vyrobeny z přírodních materiálů – z hlíny (černá hrnčina, glazovaná hrnčina, majolinka, kamenina), ze skla (foukané a tvarované sklo, malba na sklo, práce s korálky), kámen (kamenictví, kamenosochařství), z kovu (kovářské práce, kutí, drátování, odlévání, ciselování), z přírodních pletiv (ze slámy, orobince, proutí, loubku), ze dřeva (štipání, dlabání, soustružení dřeva, zdobení kovem, řezbářství), z textilních vláken (vázání na modle, tkaní na destičkách, ruční tkaní v různých vazbách, výšivka, krajkářství, modrotisk, batika), z materiálů živočišného původu (s výjimkou vlny), které nejsou určeny ke konzumaci jako potraviny (ševcovství, brašnářství, řemenářství), výroba kostěných, perleťových a rohovinových knoflíků, spínadel a ozdob, drobné zvykoslovné předměty – zdobení kraslic, práce z těsta (perníky zdobené, tlačené, vizovické pečivo).“[52]

„O udělení ceny rozhoduje Zastupitelstvo města Uherské Hradiště na základě doporučení poradní odborné komise, která je složená z představitelů města, odborných pracovníků, etnografů, zástupců odboru kultury a cestovního ruchu, zástupců odboru architektury, plánování a rozvoje. Při posuzování návrhů na udělení ceny komise hodnotí každého kandidáta podle předepsaných kritérií. Návrh na ocenění lidových tvůrců Uherskohradištska svým zadáním respektuje z vládního usnesení „Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice“ i dokument UNESCO „Doporučení k ochraně tradiční a lidové kultury“ o identifikaci a dokumentaci tradiční lidové kultury a její prezentaci odborné i laické veřejnosti. Upozorňuje tak

na nenápadné a skromné osobnosti našeho města a okresu, kteří svou tradiční rukodělnou činnost představují široké veřejnosti.“ [53]

3.4.3 Statut ceny Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby

„V souladu s Konceptí účinnější péče o tradiční lidovou kulturu, kterou schválila vláda svým usnesením č. 571/2003, a v návaznosti na tradice místního regionu, rozhodlo se Město Uherské Hradiště udělovat významným lidovým výrobcům Cenu Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby.

Cena může být udělena osobám, které udržují a zachovávají při své činnosti znalosti a dovednosti nutné pro provozování tradičních lidových řemesel.

Cena může být udělena osobám, které výsledky své činnosti prezentují na veřejnosti při konání jarmarků lidových a uměleckých řemesel v Uherském Hradišti, při akcích pořádaných Slováckým muzeem a při jiných podobně zaměřených akcích na území města Uherské Hradiště.

O udělení ceny rozhoduje Zastupitelstvo města Uherské Hradiště na základě doporučení komise.

Zastupitelstvo města uděluje cenu na dobu neurčitou, a to nejvýše 2 osobám v průběhu jednoho roku. Zastupitelstvo může cenu odejmout na základě doporučení komise, koná-li nositel titulu tak, že je poškozeno dobré jméno ceny.

Udělení ceny se osvědčuje plaketou se znakem města Uherské Hradiště. Udělení titulu je spojeno s finančním ohodnocením 10.000 Kč oceněnému.

Cena je udělována zpravidla u příležitosti konání Svatojánského jarmarku. Pro kvalifikované posuzování návrhů na udělení ceny jmenuje rada města jako svůj poradní orgán komisi, které je složená z představitelů města, ze zástupců Slováckého muzea v Uherském Hradišti, zástupce odboru kultury a cestovního ruchu, zástupce odboru architektury, plánování a rozvoje.“[54]

Při posuzování návrhů na udělení ceny komise posuzuje každého kandidáta podle těchto kritérií:

- řemeslná činnost je v daném oboru výjimečným nebo jedinečným dokladem tradiční technologie či tradiční lidové techniky,
- vysoká estetická a užitná hodnota výrobků,

- užití tradičního materiálu na zhotovení výrobků a jeho tradiční úpravu.
- uplatnění tradičního tvarosloví předmětu, čistota provedení,
- dodržení povrchové úpravy, dekoru a barevnosti odpovídající tradici,
- opakování tradičních vzorů nebo předloh,
- úroveň ovládnutí tradičních postupů a dovedností v rukodělné výrobě. [55]

„Komise má právo navrhnout doplnění těchto kritérií. Případný návrh vstoupí v platnost po schválení zastupitelstvem města.

Návrhy na udělení ceny mohou předkládat zástupci z řad odborné i laické veřejnosti. Sekretářem pro udělování titulu (dále jen sekretář) je odbor architektury, plánování a rozvoje.

Návrhy na udělení ceny se podávají sekretáři, a to písemnou formou s odůvodněním.

Sekretář zpracuje nominační list k jednotlivým návrhům.

Komise návrhy posoudí nejpozději do konce měsíce února příslušného roku.

Doporučení komise na udělení ceny je zastupitelstvu města předkládáno nejpozději měsíc před datem, k němuž má být cena udělena.

Udělení ceny se zapisuje do Seznamu nositelů Ceny Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby. V seznamu bude uvedeno pořadové číslo udělení ceny, jméno, příjmení a adresa nositele ceny, obor, za který byl oceněn.

Při příležitosti předávání Ceny Vladimíra Boučka může komise navrhnout udělení čestného uznání osobnosti, která není přímým nositelem řemesla, ale na zachování a rozvoji lidové umělecké výroby se podílí či v minulosti podílela. Návrh schvaluje zastupitelstvo města.“ [56]

3.4.4 Nositelé tradic lidového řemesla

„Současná podoba péče o tradiční rukodělnou výrobu v určitém smyslu navazuje na předchozí vývoj, završený odbornou a organizační prací ÚLUV, její ideová východiska jsou však jiná. Výchozím dokumentem je především Doporučení k ochraně tradiční lidové kultury, vydané 25. generální konferencí UNESCO v roce 1989. Dokument vyzývá členské země, aby věnovaly zvýšenou pozornost péči o tradiční kulturu svých zemí a podporovaly všechny formy výzkumu a dokumentace, zejména jejich nehmotných součástí. Jak potvrzují závěry Porady expertů UNESCO zemí střední

a východní Evropy, konané roku 1995 ve Strážnici, má naplňování obsahu Doporučení s ohledem na odlišnou situaci v jednotlivých zemích různou podobu. V České republice se práce zaměřila především na dokumentaci významných prvků lidové kultury.

Na půdě Národního ústavu lidové kultury vzniklo v této souvislosti několik rozsáhlých cyklů filmových dokumentů – Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska; Mužské taneční projevy; Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR – dokumentující a současně zpřístupňující tyto fenomény tradiční lidové kultury široké veřejnosti. Osobní kontakt s výrobcí, k němuž při natáčení dokumentů docházelo, vedl postupem času k seznámení s okolnostmi práce současných řemeslníků. Zrušení ÚLUV s sebou totiž přineslo nejen konec centrálního řízení, odborného dohledu a výtvarného ovlivňování tvorby, ale také rozpad výrobního zázemí, kontaktů a sítě distribučních prodejen. Výrobci zůstali odkázáni sami na sebe, což se mnohdy projevilo tvůrčí nekázní, opouštěním tradičních vzorů a technologií, nezřídka také existenčními problémy a likvidací výroby. Za těchto okolností postupně dozrávala myšlenka, inspirovaná projektem UNESCO – Žijící lidské poklady – s jeho komplexním programem péče o zánikem ohrožené fenomény tradiční kultury, vytvořit národní program zaměřený na ochranu a podporu tradiční rukodělné výroby. V přípravném týmu se sešli zaměstnanci Ministerstva kultury ČR PhDr. Zuzana Malcová a PhDr. Libuše Vaňková, zástupce Ministerstva kultury ČR pro UNESCO Mgr. Michal Beneš, CSc., ředitel NÚLK PhDr. Jan Krist a odborný garant projektu PhDr. Josef Jančář, CSc. Pod názvem Nositelé tradic lidových řemesel tak v roce 2000 vznikl projekt, jehož cílem je ocenit a veřejně zviditelnit výrobce, kteří na vysoké technické úrovni ovládají jedinečné a zánikem ohrožené technologie lidové výroby. Současně s jejím uchováním se aktivně podílejí na propagaci o předávání výrobních postupů svým žákům a následovníkům.

- Titul Nositel tradic lidových řemesel patří podle § 2, pís. 1 vládního nařízení č. 5/2003 Sb. mezi ocenění udělovaná ministrem kultury ČR
- Titul může být udělen občanovi České republiky, který provozuje některé z „tradičních lidových řemesel“.
- Titul lze udělit každoročně zpravidla u příležitosti „Dnů evropského dědictví“, a to nejvýše pěti oceněným v jednom kalendářním roce.“ [57]

3.4.4.1 Mechanismus získání titulu

„Návrh na udělení titulu mohou podávat fyzické a právnické osoby, tj. každý občan České republiky, občanské sdružení či instituce. Nutností je dodržet předepsaný rozsah, formu a termín podání nominace, která se předkládá v Národním ústavu lidové kultury vždy do 31. prosince, pro rok následující. Nominace se vyhotovuje ve dvou tištěných originálech a jednom elektronickém vyhotovení a její nedílnou součástí je:

- profesní životopis zaměřený na péči o uchování tradic výrobního oboru,
- popis technologií a tvarosloví zhotovovaných výrobků, informace o schopnosti předávat osvojené profesní znalosti a dovednosti následovníkům,
- informace o účasti na přehlídkách, výstavách a specializovaných trzích tradičního lidového řemesla, případně dalších aktivit péče o tradiční výrobu,
- písemný souhlas nominovaného s pořizováním dokumentace pro archiv Národního ústavu lidové kultury,
- fotodokumentace výrobků, popřípadě dalších materiálů a jejich stručný popis.

Pro usnadnění zpracování návrhu byla vytvořena vzorová dokumentace, která je součástí Metodického návodu k navrhování titulu Nositel tradice lidových řemesel.“[58]

3.4.4.2 Slavnostní předávání titulu Nositel tradice

„Předávání titulu Nositel tradice lidových řemesel probíhá během významné kulturní události, kterou je zpravidla Národní zahájení Dnů evropské kultury. Hostitelské město se vybírá z okruhu významných historických center, členu Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Postupně se v této roli od roku 2001 vystřídala Olomouc, Praha, Prachatice, Tábor, Chrudim, Jičín a Uherské Hradiště. Předávání probíhá během slavnostního kulturního programu a dlužno říci, že mu v něm náleží čestné místo, na čemž se podílí v přítomnost ministra kultury a zástupců regionální samosprávy. V předvečer dvoudenních oslav je tradičně zahájena vernisáž výstavy Nositelé tradic, která prezentuje výrobky dosavadních držitelů titulu a současně je příležitostí k představení nově oceněných. Veřejně přístupná výstava se těší zájmu návštěvníků a v hostitelském městě zůstává otevřená po několik týdnů. Návštěvníci ji však mohli zhlédnout v roce 2003 také v Klatovech, v roce 2006 ve Zlíně a v roce 2007 v Rožnově pod Radhoštěm, kam byla na přání místních muzeí zapůjčena.“[59]

3.4.4.3 Ochranná známka Nositel tradice

„Titul Nositel tradice lidových řemesel disponuje od svého vzniku grafickým logem, který je součástí i ochrannou známkou, registrovanou pod č. 244535 na Úřadu průmyslového vlastnictví ČR. Příloha 1. – Obr. 2.

Jednotlivým držitelům titulu je tato známka bezplatně propůjčována na základě licenční smlouvy. Využití je dočasné a nepřenositelné, v souladu se zněním smlouvy se vztahuje především k označování výrobků vlastních a takových, které vznikly pod přímým vedením držitele. Úlohou známky je totiž upozorňovat zákazníka na fakt, že předmět zhotovil výrobce oceněný prestižním titulem, který je zárukou jeho výlučnosti a kvality. Krátká informace o smyslu udělování titule je umístěna na papírové visačce s adresou a logem, označující jednotlivé výrobky. Známkou se tak současně stává garancí kvality a řemeslné hodnoty výrobku. Autorkou grafické podoby loga je Ing. Arch. Magdalena Říčná, která navrhla jak její dvojbarevnou, tak vícebarevnou podobu. Současně s tím rozpracovala i první manuál prezentace ochranné známky. Mimo nejruznější grafické detaily se v něm řeší především způsob jejího uplatňování v grafice, na vizitkách a etiketách výrobků, ale také přímé označování výrobků raznicemi do hlíny, kůže, dřeva a kovu. Stále širší využívání loga při prezentaci držitelů titulu s sebou přineslo i postupné rozšiřování a zkvalitňování manuálu. Na doporučení obchodníků s řemeslnými výrobky byl například do pole ochranné známky doplněn text FOLK ART, upozorňující zahraniční zákazníky na skutečnost, že se jedná o výrobek lidového umění. Současně byla velká visačka doplněna česko anglickým textem, v němž se objasňuje podstat a význam udělování titulu.“ [60]

3.4.4.4 Seznam držitelů titulu "Nositel tradice lidových řemesel"

Za rok 2001

- Antonín Moštěk z Vlčnova – lidová keramika
- Ladislav Rejent z Proseče – soustružení a vybíjení dřeva
- Rudolf Volf z Kolovče – výroba hrnčiny
- Stanislav Štěpánek z Morkovic – košíkářská výroba
- Jiří Drhovský ze Zvěrkovic – dřevěné hračky

Za rok 2002

- Zdeněk Pukáček z Krouny – soustružené hračky
- Jana Juřicová z Vigantic – bílé vyšívaní
- Ivo Nimrichter z Bukovan – černá hrnčina
- Jaroslava a Jiří Danzingerovi z Olešnice na Moravě – tradiční modrotisk
- Miloslav Trefanec z Klatov – tradiční kovářství

Za rok 2003

- Josef Kopčan z Valašské Bystřice – tesařské a sekernické zpracování dřeva
- Zdeněk Kubák ze Strmilova – tradiční tkaní látek
- Oldřich Kvapil z Hořic – řezbář reliéfních forem na perník
- Milan Macho ze Suchdola nad Lužnicí – pletení z loubku
- Petr Stoklasa z Velkých Karlovic – výroba štípaných holubiček

Za rok 2004

- František Joch ze Strážnice – tradiční modrotisk
- Štefan Kanaloš z Ostravy – dlabání dřeva
- Jiří Myška z Hlinska – sekernické zpracování dřeva
- Jarmila Oharková z Tišnova – ruční tkaní

Za rok 2005

- Drahomír Smejkal z Jihlavy – ruční výroba pilníků a rašplí
- Josef Janulík z Josefova – výroba lidové obuvi
- Jiří Ondřej ze Zubří – výroba březových metel

Za rok 2006

- Dana Ptáčková z Mozkovic – práce z vrbového proutí a pedigu
- Jaroslav Sucháček st. ze Lhoty u Vsetína – ruční výroba kamenných brousků
- Josef Hruška z Valšského Meziříčí – tradiční kovářství
- Ludmila Kočicová ze Vnořiv – výroba figurek z kukuřičného šustí
- Miloslava Zatloukalová z Brodku u Konice – práce z lýka a slámy

Za rok 2007

- Blanka Mikolajková z Rožnová pod Radhoštěm – pletení do rámu – krosenka
- František Tureček z Tvrdonic na Podluží – výroba krojové obuvi
- Hana Buchtelová z Malé Vrbky – tkaní na stavu
- Iveta Dandová z Mladé Boleslavy – pletení z orobince
- Rozálie Blažková z Nesvady – pletení z kukuřičného šustí

Za rok 2008

- Eva Minksová z Velké nad Veličkou – hornácká výšivka
- František Pavlica z Hroznové Lhoty – výroba a pokládání slaměných došek
- Ludmila Dominová ze Zlivy u Hluboké nad Vltavou – výšivka rybí šupinou
- Marie Skrežinová z Uherského Hradiště – výroba umělých květin
- Pavel Číp ze Zubří – výroba historických hudebních nástrojů

Za rok 2009

- Božena Habartová z Uherské Hradiště – obor výroba tradičního lidového oděvu
- František Mikyška z Petrovice u Sedlčan – sekernické zpracování dřeva
- Karel Hanák z Hodonín – výroba habánské fajánse
- Ladislav Chládek z Výprachtice – výroba hraček štípaných ze soustruženého bloku
- Vít Kašpařík z Velké Karlovice – výroba tradičních hudebních nástrojů

Za rok 2010

- Augustin Krystyník, Nový Hrozenkov, obor zpracování dřeva – kolářství
- Alfréd Stawaritsch, Kostelec na Hané, obor zpracování kovu – tradiční kovářství
- Milan Strmiska, Mešovice, obor zpracování rohoviny a perleti [61]

4 SOUČASNÁ ŘEMESLA A JEJICH ÚLOHA V CESTOVNÍM RUCHU

„Každý region v České republice má svůj vlastní neopakovatelný charakter, daný přírodním bohatstvím, kulturou a staletými tradicemi jeho obyvatel. Také služby, které nabízejí místní lidé v určité oblasti, nesou část tohoto charakteru – tamní podnikatelé se snaží svým zákazníkům nabídnout kvalitní službu a do své práce vkládají i část své duše.“ [62]

4.1 Certifikace:

„Je proces ověření prokazující, že náležitě identifikovaný produkt, postup, kvalifikace pracovníka nebo služba jsou ve shodě s předepsanou normou nebo jiným normativním dokumentem, resp. ve shodě se specifickými požadavky.“ [64]

4.1.1 Účel certifikace

„Hlavním cílem regionálního značení výrobků je zviditelnění tradičních regionů (známých např. svou zachovalou přírodou, zdravým prostředím, lidovými tradicemi) a využití jejich socio-ekonomických výhod ve prospěch jejich obyvatel. Regionální značka garantuje původ výrobku v daném regionu, kvalitu výrobku, šetrnost k životnímu prostředí a jedinečnost ve vztahu k regionu (tradice, místní suroviny, ruční nebo duševní práce, motiv a specifčnost v regionu, výjimečná kvalita). Je určena zpravidla pro řemeslné nebo umělecké výrobky, potraviny nebo zemědělské a přírodní produkty. Značení má za cíl pomoci živnostníkům a malým firmám s propagací a reklamou jejich produkce, s odbytém jejich produktů, se zvýšením prestiže výrobků v tuzemsku i v zahraničí prostřednictvím dobrého jména regionu a čelit levným výrobkům nadnárodních firem. Místní výrobky jsou výjimečné svou vazbou na region, na jeho charakter, tradice, kulturu či historii a svojí jedinečností mají velký potenciál v cestovním ruchu. Proto se zavádějí regionální značky pro místní produkty jako jedna z možností účinné podpory místní ekonomiky. Značení je určeno nakupujícím přímo v regionech – **turistům**, kterým dovoluje objevovat region a užívat si jeho atmosféru novým netradičním způsobem, a **místním obyvatelům**, kteří mohou nákupem značených výrobků podporovat „své“ místní výrobce. Výrobci pak díky regionální

značce získají několik výhod, zejména jednotnou propagaci své produkce.

Značka zároveň posiluje sounáležitost místního obyvatelstva s regionem, podněcuje zapojení obyvatel do dění v regionu a zprostředkovává kontakty mezi výrobcí a dalšími lokálními aktéry. Tím, že je region prostřednictvím značky prezentován navenek jako celek, dochází k posílení jeho image. Propagace probíhá například formou článků, tiskových zpráv, letáků, katalogů výrobků, sezónních novin či společných stánků pro jarmarky a prodejních míst v regionu.“[65]

4.1.2 Druhy certifikace

A. Tradiční výrobek Slovácka

„Od roku 2008 zavádí region Slovácko na území regionu známku Tradiční výrobek Slovácka. Hlavním cílem je reprezentace regionu. Značka zaručuje především kvalitu výrobků, jejich vazbu na vymezené území, tradice výrobků a šetrnost k přírodě. Ochranná známka Tradiční výrobek Slovácka se uděluje výrobkům spotřebního charakteru, přírodním a zemědělským produktům, fyzickým či právnickým osobám poskytujícím služby, které splňují kritéria pro udělení a užívání známky.“[66]

Vymezení území působnosti známky

„Pro potřeby udělení známky, je území Slovácka vymezené hranicemi katastrů obcí, které leží na území Slovácka.“[67]

Vzhled známky

„Podoba známky je určena grafickým manuálem schváleným Správní radou Regionu Slovácko – sdružení pro rozvoj cestovního ruchu a komisí pro udělení ochranné známky Tradiční výrobek Slovácka.“[68]

Kritéria pro udělení známky

1. Místní subjekt
2. Jedinečnost spojená s regionem – toto kritérium má několik podmínek:
 - a) Existence výrobku, výrobní technologie, výrobce na území Slovácka,
 - b) Využití místních surovin,
 - c) Ruční / řemeslná práce,
 - d) Produkty charakteristické pro oblast Slovácka,

- e) Výjimečná kvalita – výrobek dobře reprezentující region.
- 3. Zaručení standardu výroby a kvality
- 4. Šetrnost k životnímu prostředí [69]

Udílání známky Tradiční výrobek Slovácka

„O udílání práv k užívání značky pro určitý výrobek rozhoduje pracovní skupina pro udílání známek na základě žádosti. Tato skupina má tři členy. Tvoří ji dva odborní konzultanti – etnografové ze Slováckého muzea v Uherském Hradišti a Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici a zástupce Regionu Slovácko. Komise zasedá dle potřeby a může ji svolat kterýkoliv člen. Kontrolu plnění kritérií pro udílání známky a zásad (např. řádné označení výrobků) provádí osoba pověřená komisí.“ [70]

Užívání známky Tradiční výrobek Slovácka

„Právo na užívání známky výrobcem je nepřenosné a neprodejné. Osvědčení platí od 2 let od data vystavení. Prodejce certifikovaných výrobků musí dbát na to, aby všechny výrobky projektu Tradiční výrobek Slovácka, které prodejce nabízí byly viditelně označeny nálepkou nebo visačkou se známkou. Může také používat známku i dalšími způsoby v souladu s grafickým manuálem (na hlavičkovém papíře, propagačních materiálech, vizitkách, webových stránkách).“ [71]

Porušení zásad a odnímání známky Tradiční výrobek Slovácka

„Při porušení zásad vyzve komise uživatele k nápravě ve stanovené lhůtě nebo rozhodne o odebrání osvědčení. S rozhodnutím o odebrání musí souhlasit nadpoloviční většina všech členů komise. Po odejmutí osvědčení zaniká právo na užívání známky.“ [72]

Nositelé značky

Antonín Hájek (držitel ceny Vladimíra Boučka) – Dřevěné výrobky

Hana Buchtelová (Nositelka tradice lidových řemesel) – Tkaný textil

Hana Špalková (držitelka ceny Vladimíra Boučka) – Výrobky z proutí

Marie Vlčková (držitelka ceny Vladimíra Boučka) – Batikované kraslice

Pavla Cempírková – Paličkování

Zuzana Hartlová – Tupeská majolika

František Joch (Nositel tradice lidových řemesel) – Modrotisk

Zdeňka Rajsiglová – Slaměná kraslice

Pavla Pelikánová – Keramické pekáče a zeláky

Ludmila Kočišová – Výrobky ze šustí [73]

„Výrobek se značkou „Tradiční výrobek Slovácka“ je možné zakoupit v informačních centrech regionu, v některých turisty navštěvovaných objektech a na recepcích některých ubytovacích zařízení. Každý výrobek je označen nálepkou „Tradiční výrobek Slovácka“ a jejich seznam je k dispozici na informačních centrech Slovácka. Místa, kde je možné výrobky zakoupit, jsou viditelně označena značkou s textem „Zde si můžete zakoupit výrobky označené logem Tradiční výrobek Slovácka.“ [74]

B. Tradice Bílých Karpat®

„Je regionální ochranná známka pro výrobky a služby z jedinečné krajiny Bílých Karpat. Ochranná známka **Tradice Bílých Karpat®** si klade za cíl zviditelnit místní produkty. Zakoupením značených produktů zákazník přispěje k hospodářskému oživení zdejšího kraje a napomůže k obnově regionálního trhu.

Regionální ochranná známka Tradice Bílých Karpat® označuje produkty, které splňují podmínky pro udělení známky. Tato kritéria vedle **místního původu** z území Bílých Karpat zaručují, že jde o produkty:

- **jedinečné** ve vztahu k Bílým Karpatům - vyrobené tradiční technologií, s podílem ruční práce, z místních surovin,
- **šetrné** vůči životnímu prostředí,
- dostatečně **kvalitní**.“ [75]

„Výrobce či poskytovatel služeb se o značku uchází prostřednictvím žádosti, ve které sám daný produkt vzhledem k těmto certifikačním podmínkám popíše.“ [76]

„Splnění kritérií pak hodnotí nezávislá Komise pro udělení ochranné známky.“ [77]

Příloha 1. – Obr. 3.

Nositelé Tradice BK

1. „Miroslav Tábořský – Med – květový, pastový, medovicový
2. Tradice Bílých Karpat s.r.o. – Jablečné mošty a sirupy z černého bezu
3. Libor Baránek – Čajové servisy
4. Věra Častová – Velické hl'adění
5. Josef Fryzelka – Bednářské výrobky
6. Martin Dudek – Užitéková a dekorativní keramika
7. Hana Buchtelová – Ručně tkané výrobky
8. Zdeněk Ševčík – Sušené ovoce
9. INEX – SPA Bílé Karpaty – Bylinné čaje z Bílých Karpat
10. Zdeněk Mitlas – Ovoce a jehněčí maso
11. Radim Pešek – Školácké výpěstky
12. Karel Beníček – Med květový, pastový, medovicový, luční a lipový
13. Zdeněk Halík – Pěstelská pálenice
14. Josef Buzík – Med a medovina
15. Monika Němečková – Paličková krajka
16. Silvie Macháčková – Machalová – Dekorativní perník
17. David Opálka – Košíkářské výrobky
18. Josef Káňa – Loutky – marionety, loutková divadla
19. Zahradnictví Vilímek s.r.o. – Ovoce – jablka, hrušky, švestky
20. Agrolip, a.s. – Víno jakostní bílé
21. Petr Kohout – Dřevořezby
22. Likérka Nezdenice s.r.o. – Bylinná Koprník, Slovácká slivovice [78]

„O regionální značku se mohou ucházet žadatelé z 64 obcí, jejichž území zasahuje do CHKO Bílé Karpaty. Toto území o rozloze 980km² obývá více než 880 000 obyvatel.“[79]

C. Regionální výrobky

„Z českých a moravských regionů pochází pestrá paleta výrobků, které jsou spojeny s tradicí a umem místních lidí, jsou velmi kvalitní a šetrné vůči přírodě a životnímu prostředí. Pro tyto výrobky se u nás zavádějí **regionální značky, které garantují jejich původ**, originalitu a vazbu na konkrétní území, a zároveň slouží ke zviditelnění místní produkce.“[80]

V současné době je značení místních výrobků zavedeno v jedenácti oblastech

1. KRKONOŠE – originální produkt[®]
2. ŠUMAVA – originální produkt[®]
3. Vyrobeno v BESKYDECH[®]
4. ORLICKÉ HORY – originální produkt[®]
5. MORAVSKÝ KRAS regionální produkt[®]
6. MORAVSKÉ KRAVAŘSKO – regionální produkt[®]
7. Polabí – regionální produkt[®]
8. GÓROLSKO SWOBODA – regionální produkt[®]
9. VYSOČINA – regionální produkt[®]
10. PODKRKONOŠÍ regionální produkt[®]
11. HANÁ regionální produkt[®] [81]

„Tyto značky znamenají, že výrobky prošly přísným procesem certifikace, který zákazníkovi garantuje jejich skutečný původ.

Původ však není jedinou podmínkou pro udělení značky. Značené výrobky musí přispívat k dobrému jménu regionu, proto musí být také:

- dostatečně **kvalitní**,
- **šetrné** vůči životnímu prostředí,
- **jedinečné** ve vztahu k regionu - vyrobené tradiční technologií, ručně nebo z místních surovin, výjimečné svou vysokou kvalitou.“[82]

„U každého výrobku hodnotí splnění všech těchto kritérií **certifikační komise**. Značení místních výrobků je jednou z možností, jak spojit ochranu přírody s hospodařením člověka.“[83]

„**Cílem** značení výrobků je zviditelnit region a pomoci výrobcům. Značka usnadní orientaci zákazníkům – a to jak turistům, kteří si chtějí odvézt skutečně pravý suvenýr, tak obyvatelům, kteří chtějí nákupem podpořit především „své“ výrobce. Značení pomůže zamezit výrobcům mimo region ve „zneužívání“ názvů a symbolů spojených s regionem.“ [84]

4.2 Financování

V této kapitole o financování budeme vycházet podle námi zvolené hierarchie: celorepubliková úroveň, krajská úroveň, příspěvky měst a obcí a nadace.

4.2.1 Celorepubliková úroveň

Na celorepublikové úrovni má dotace a granty v kompetenci Ministerstvo kultury ČR. Nyní uvedeme zásady nutné pro poskytnutí dotace.

„Grantová řízení jsou každoročně vyhlašována v souladu se **zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)**, dále v souladu s "Hlavními oblastmi státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím", které vydává Rada vlády pro nestátní neziskové organizace. Dotace jsou poskytovány na základě **Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy**.“[85]

„Projekty předložené do grantových řízení posuzují grantové komise složené z odborníků pro danou oblast v souladu s **Příkazem ministra kultury č. 41/2006** o jednacích řádech grantových komisí a subkomisí zpravidla do konce měsíce února roku v němž se grant -- dotace ze státního rozpočtu uděluje. Žádosti se podávají na předepsaném formuláři. Povinnou součástí projektu je popis projektu, rozpočet projektu vyplněný na předepsaných rozpočtových formulářích a kopie vyžádaných identifikačních dokladů.“ [86]

„Prostředky Fondu se poskytují jako účelové dotace, půjčky nebo vratné finanční výpomoci. Na poskytnutí prostředků Fondu není právní nárok. Žadatelem o poskytnutí prostředků Fondu může být právnická osoba se sídlem nebo fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky. Žadatel podává žádost písemně správci Fondu.“ [87]

4.2.2 Krajská úroveň

Jak už jsme uvedli, Slovácko se nachází ve Zlínském a Jihomoravském kraji.

4.2.2.1 Zlínský kraj

Ve zlínském kraji jsou dotace poskytovány z Fondu kultury ZK a jsou rozděleny do tří oblastí:

1. na podporu kulturních aktivit

„Výběrová řízení na poskytnutí dotací z Fondu kultury Zlínského kraje na podporu kulturních aktivit probíhají dvakrát ročně s termíny uzávěrek v lednu a červnu příslušného kalendářního roku.

Minimální výše dotace na jeden projekt v rámci programu FKZK je 5 000 Kč.

Maximální výše dotace na jeden projekt v rámci programu FKZF je 150 000 Kč.“ [88]

2. na obnovu kulturních památek

„Dotace jsou určeny na obnovu kulturních památek (i památek nezapsaných v Ústředním seznamu kulturních památek ČR), které se nacházejí na území Zlínského kraje.

Minimální výše dotace na jeden projekt v rámci programu FKZK je 20 000 Kč.

Maximální výše dotace na jeden projekt v rámci programu FKZK je 500 000 Kč.“ [89]

3. na podporu vydavatelské činnosti

„Minimální výše dotace na jeden projekt v rámci programu FKZK je 5 000 Kč.

Maximální výše dotace na jeden projekt v rámci programu FKZK je 150 000 Kč“ [90]

4.2.2.2 Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj pro rok 2010 poskytuje dotace z Programu rozvoje Jihomoravského kraje a z Programového prohlášení Rady Jihomoravského kraje na volební období 2008-2012 a je zaměřena především na podporu:[91]

1. v oblasti kultury:

- různorodých forem kultury, kulturních akcí, zachování, zpřístupňování a další rozvoj kulturního dědictví veřejnosti, muzeí a galerií a projektů jejich vyššího zapojení do společenského života a do vzdělávání,
- rozvoje neprofesionální kultury v regionech,
- vydavatelské činnosti,
- zájmové umělecké činnosti,
- estetické výchovy dětí a mládeže,
- zpřístupňování umělecké tvorby a kulturního dědictví všech oblastí Jihomoravského kraje v České republice i v zahraničí. [92]

2. v oblasti památkové péče:

- zachování a obnovy kulturních památek, národních kulturních památek a zájmů památkové péče v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu památky, rezervace nebo zóny,
- zachování, obnovy a zřízení objektů, u kterých se očekává, že budou vykazovat kulturní hodnoty,
- restaurování movitých kulturních památek a národních kulturních památek,
- dokumentace památek (stavebně historické průzkumy),
- provádění archeologických výzkumů.[93]

„S ohledem na co nejefektivnější využití omezených předpokládaných zdrojů v roce 2010 se stanovují následující priority: podpora nejvýznamnějších památek v kraji, záchrana bezprostředně ohrožených movitých památek a odstranění havarijních stavů

nemovitých památek, zajištění pokračování ve víceleté koncepční obnově kulturního dědictví.“[94]

Příjemci dotace

„Cílovou skupinou (možnými příjemci dotace) jsou **fyzické osoby, fyzické osoby podnikající, obce, další právnické osoby (tj. např. občanská sdružení, církevní právnické osoby, obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, společnosti s ručením omezeným)**, které splňují podmínky uvedené v tomto dotačním programu. Dotaci dle dotačního programu **nelze poskytnout** příspěvkovým organizacím zřízeným Jihomoravským krajem.“[95]

Výše celkové částky poskytované na dotační program

„Celkový objem finančních prostředků určených na dotační programy v oblasti kultury, památkové péče a kulturních zařízení schvaluje v rozpočtu v každém příslušném kalendářním roce Zastupitelstvo Jihomoravského kraje.

Minimální výše dotace na jeden projekt činí 10 000Kč.

Maximální výše dotace na jeden projekt činí 1 000 000Kč.“ [96]

Schválený rozpočet výdajů JMK na rok 2010 pro kulturu, církev a sdělovací prostředky

Tab. 1. [97]

Příspěvky na provoz zřízeným příspěvkovým organizacím (zajištění běžného provozu)	<i>79 621 tis. Kč</i>
§ 3315 – Činnosti muzeí a galerií	<i>78 715 tis. Kč</i>
§ 3319 – Ostatní záležitosti kultury	<i>906 tis. Kč</i>

4.2.3 Financování ROP (Regionální operační program)

Jde o programový dokument určující priority regionu pro čerpání strukturálních fondů v období 2007 – 2013.

4.2.3.1 Operační program

„Každá členská země si dojednává s Evropskou komisí **operační programy (OP)**, které jsou zprostředkujícím mezistupněm mezi třemi hlavními evropskými fondy (ERDF, ESF, FS) a konkrétními příjemci finanční podpory v členských státech a regionech. Jsou to strategické dokumenty představujících průnik priorit politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU a individuálních zájmů členských států. Česko si pro nynější období vyjednalo 26 operačních programů. Osm z nich je zaměřeno tématicky (např. na dopravu, vědu a vzdělávání, zaměstnanost, životní prostředí) a sedm zeměpisně (na Středočeský kraj, Střední Moravu, Moravskoslezsko atd.) Ostatní OP umožňují přeshraniční, meziregionální a nadregionální spolupráci či zajišťují technické, administrativní a výzkumné zázemí realizace politiky soudržnosti.“[98]

4.2.3.2 Účel a obsah operačního programu

„Realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) se řídí **principem programování**, kdy projekty nejsou k financování vybírány nahodile, ale podle toho, zda pomáhají odstraňovat problémy identifikované ve strategických dokumentech. Zárukou tohoto přístupu jsou operační programy s prioritními osami sledujícími záměry politiky soudržnosti. Prospívá se tím ekonomice a společnosti v konkrétním regionu a zároveň i na celoevropské úrovni.“[99]

„Ministr pro místní rozvoj Rostislav Vondruška podepsal Rozhodnutí o dotaci na rok 2010 pro Regionální operační programy a Operační programy Prahy. Dotace na financování těchto programů je pro letošní rok ve výši 30,6 mld. Kč. V programovém období 2007 – 2013 je realizováno v rámci cíle Konvergence sedm Regionálních operačních programů regionů soudržnosti NUTS II (ROP), určených pro celé území České republiky vyjma Hlavního města Prahy.“[100]

4.2.4 Příspěvky měst a obcí

Dle našeho názoru je Uherské Hradiště jedno z nejdůležitějších center kulturního dění.

4.2.4.1 Uherské Hradiště

Vzhledem k tématu této bakalářské práce jsme se zaměřili na Fond kultury a Fond cestovního ruchu.

Fond kultury

„Pravidla pro poskytování dotací z Fondu kultury města Uherského Hradiště
Fond kultury města Uherské Hradiště (dále jen „Fond“) byl zřízen usnesením
Zastupitelstva města Uherské Hradiště č. 202/15/Z/2008 ze dne 13.10.2008.“ [101]

Účel fondu:

1. Fond města Uherské Hradiště je určen k poskytování finančních prostředků formou dotací za účelem podpory kultury na území města Uherské Hradiště.
2. Fond je určen na podporu kulturních aktivit, estetické výchovy dětí a mládeže, naplňování kulturních a společenských potřeb občanů a to zejména kulturních akcí místního i regionálního významu, podporu profesionálních i amatérských kulturních aktivit, zájmovou uměleckou činnost, reprezentaci a propagaci města Uherské Hradiště, podporu uměleckých řemesel a lidových tradic, výstavy, vydavatelskou činnost aj.
3. Příjemcem dotace z Fondu mohou být fyzické osoby, fyzické osoby podnikající a právnické osoby se sídlem na území i mimo území města Uherské Hradiště, avšak v souladu s kulturní politikou města Uherské Hradiště vyvíjející činnosti na území města Uherské Hradiště.
4. Dotace z Fondu jsou poskytovány účelově, tj. na konkrétní činnosti či projekt. [102]

Pravidla pro poskytování a vyúčtování dotace:

1. Žádosti o dotaci podává žadatel poštou nebo osobně vždy do 30.12. a 30.6. běžného kalendářního roku na adresu: Město Uherské Hradiště, odbor kultury

a cestovního ruchu. Žádost musí být podána odboru kultury a cestovního ruchu Městského úřadu Uherské Hradiště (dále jen „KCR“) na předepsaném tiskopise, který je k dispozici na KCR nebo v elektronické podobě na internetovém portálu města Uherské Hradiště.

2. Žadatel současně uvede, zda a v jaké hodnotě jsou již zajištěny nebo budou požadovány na tentýž záměr prostředky z jiných zdrojů a jaké budou zdroje vlastní.

3. K žádosti o dotaci je nutno přiložit kopii platného oprávnění provozovat činnost, na níž je dotace požadována (je-li toto oprávnění nutné) [103]

Fond cestovního ruchu

„Fond cestovního ruchu města Uherské Hradiště (dále jen „Fond“) byl zřízen usnesením Zastupitelstva města Uherské Hradiště č. 202/15/Z/2008 ze dne 13.10.2008. Fond je určen k poskytování finančních prostředků formou dotací za účelem podpory cestovního ruchu na území města Uherské Hradiště. Je určen na konkrétní akce v oblasti cestovního ruchu a na činnosti směřující k rozvoji turistické nabídky ve městě Uherské Hradiště. Příjemci dotace mohou být fyzické osoby, podnikající fyzické osoby a právnické osoby se sídlem na území mimo území města Uherské Hradiště. Dotace jsou poskytovány na konkrétní činnosti či projekt.“[104]

4.2.5 Nadace

„Je podle současného českého práva účelové sdružení majetku zřízené zakladatelem nebo zakladateli k dosahování obecně prospěšných cílů.“[105]

4.2.5.1 Nadace děti-kultura-sport

„Nadace Děti-kultura-sport přijímala žádosti o příspěvek z letošního prvního pětimilionového grantu, který je zaměřen na podporu kultury ve Zlínském kraji. Až do 15. února mohli zájemci z řad folklorní souborů, muzik, uměleckých či divadelních kroužků ale také dalších kulturních institucí či iniciativ adresovat do uherskohradištské nadace žádosti o příspěvek. Podmínkou bylo vyplnit formulář

žádosti. Jednotlivé žádosti následně prostuduje grantová komise, na základě jejího doporučení rozhodne správní rada jednak o tom, že předložený projekt odpovídá podmínkám grantového řízení a jednak o výši příspěvku. Celkem má nadace připraveno 5 000 000 korun.

O příspěvky z kulturního grantu Nadace Děti-kultura-sport je vždy velký zájem. Oficiálními žadateli mohou být neziskové organizace, příspěvkové organizace, občanská příp. i jiná sdružení, fyzické osoby a městské a obecní úřady ve Zlínském kraji. Předmětem žádosti pak může být široké spektrum aktivit žadatelů v oblasti folkloru, hudby, divadla, výtvarného umění či literatury. Slavnostní předávání grantů bylo naplánováno na neděli 14. března do hradištského Klubu kultury.“[106]

Příloha 1.- Obr. 4.

4.2.5.2 Nadace Jana Pivečky

„Nadace Jana Pivečky vznikla v listopadu 1996. Pokračuje v aktivitách zakladatele započatých po listopadu 1989. Kromě grantové podpory realizuje vlastní programy ve třech základních oblastech. První je motivace, výchova a vzdělávání mladých lidí a podpora jejich volnočasových aktivit, druhou je ochrana životního prostředí a trvale udržitelný život a třetí je rozvoj a budování zdravé občanské společnosti. Výchovu mládeže uskutečňuje především formou besed a přednášek na školách a organizováním studentských soutěží, které napomáhají k objevení talentů, jimž pak umožňuje účast v mezinárodních soutěžích a na stážích v zahraničí.“[107]

Nadace se rozhodla podporovat jak mladé lidi ze Zlínského kraje, tak i neziskové organizace. Jedná se zejména o:

- **podpora projektů zaměřených na zachovávání historických a kulturních tradic, řemesel, folklóru,**
- podpora projektů spolupráce občanů a NNO s dětskými domovy, pěstounskými rodinami, zařízeními náhradní rodinné péče typu Klokánek, s organizacemi zdravotně a jinak handicapovaných spoluobčanů, s domovy důchodců a dalšími podobnými subjekty působícími v regionu,
- podpora projektů škol, domů dětí a podobných zařízení aktivizujících mladé lidi ke snaze zapojit se do vytváření zdravé občanské společnosti – projekty spolupráce škol s dětskými domovy, pěstounskými rodinami, zařízeními

náhradní rodinné péče typu Klokánek, s organizacemi zdravotně a jinak handicapovaných spoluobčanů, s domovy důchodců, zejména projekty, řešené společně studenty a žáky a představiteli výše zmíněných skupin znevýhodněných spoluobčanů,

- podpora projektů na jejichž realizaci se podílí veřejnost a které jsou občanské společnosti v regionu prospěšné. [108]

Vyhlášení grantového řízení:

„Nadace vyhlašuje zpravidla jedno grantové kolo v průběhu kalendářního roku s uzávěrkou dle vyhlášení. Grantová kola a jejich uzávěrky jsou vyhlašovány veřejně, prostřednictvím internetu na webových stránkách Nadace Jana Pivečky.“ [109]

Kdo může žádat o příspěvek

„Žádosti o udělení nadačního příspěvku mohou podávat fyzické osoby s bydlištěm v České republice a právnické osoby charakteru nestátních neziskových organizací, registrované v České republice (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadační fondy a nadace) a školy.“ [110]

„Jednou z podporovaných oblastí je i **Rozvoj a budování zdravé občanské společnosti ve zlínském regionu**. Cílem je podpořit projekty přispívající k vzniku a rozvoji zdravé občanské společnosti, **podpora zachovávání kulturních tradic, řemesel**, folklóru, hudby a umění, podpora projektů na jejichž realizaci se podílí veřejnost a které jsou občanské společnosti prospěšné.“ [111]

5 NÁVRH NA VYUŽITÍ TRADIČNÍCH ŘEMESEL V CESTOVNÍM RUCHU

5.1 Jarmark

Nejčastější formou prezentace tradičních řemesel a výrobků je pořádání jarmarků. K oblíbeným aktivitám příjemně příjemně dokreslujícím atmosféru regionálních akcí patří jarmaky. Jejich atmosféru doplňují různá vystoupení. Na jarmarcích můžete obdivovat práci řezbářů, dráteníků, malíře, perníkáře, košíkáře a podobně.

5.2 Kam na Slovácku s Amber travel?

Při návrhu jsme se inspirovali i z nabídky cestovní kanceláře Amber travel, která je partnerskou CK regionu Slovácko a která nabízí například poznávací programy, tematické zážitkové programy jako: [112]

- **Za Fašankem na Strání**

1.den: - Veselí nad Moravou – ubytování v hotelu Veselen, přivítání, večere

2.den: - Strání – vystoupení folklorních souborů, večere

- Květná – sklárny, ukázka tradiční sklářské tvorby, večere

3.den: - Strání – program fašanku, večere

4.den: - Uherský Brod – prohlídka města J. A. Komenského, relaxace v aquaparku

[114]

„Cena nabídky: od 2 450,- / osoba.

Cena zahrnuje ubytování (3 noci) s polopenzí. Doporučeno pro jednotlivce a menší skupiny.“ [113]

- **Na Slovácko za kulturními specialitami a řemesly**

- 1.den: - Staré Město – ubytování v hotelu Synot, večere ve stylu slovácké zabijačky, ochutnávka slivovice
- 2.den: - relaxační dopoledne (sauna, bazén, whirlpool)
- prohlídka Archeoskanzenu v Modré a Velehradu
 - večere a posezení u vína ve vinném sklepě
- 3.den: - prohlídka historického centra Uherské Hradiště
- Blatnička – prohlídka Střediska školy lidové tvořivosti a řemesel [114]

„Cena nabídky: 3320 ,- / osoba

Cena zahrnuje ubytování (2 noci) s polopenzí a program ve vinném sklepě. Cena je kalkulovaná pro skupinu 20 osob.“ [115]

- **Otevírání sklepů v Kyjově**

- 1.den: - Kyjov – přivítání, ubytování v hotelu Club, večere, možnost bowlingu
- 2.den: - dopoledne – prohlídka Vlastivědného muzea v Kyjově
- odpoledne – otevírání sklepů, představení a vystoupení mužských souborů ze Slovácka
- 3.den: - Bukovany – prohlídka areálu a mlýna [116]

„Cena nabídky: od 1 499,- / osoba.

Cena zahrnuje ubytování ve dvoulůžkovém pokoji (2 noci) s polopenzí. Doporučeno pro jednotlivce a menší skupiny.“ [117]

- **Víkend ve Slováckém stylu**

1.den: - Strážnice – ubytování v hotelu Strážnice, přivítání, slavnostní večeře

a ochutnávka vín v zámeckých sklepech

2.den: - Strážnice – prohlídka Muzea mlynářství a modrotiskové dílny

- Milotice – expozice Tradice na zámku

- Bukovany – areál Bukovanského mlýna, večeře, ve slováckém stylu

3.den: - Veselí nad Moravou – galerie Joži Úprky

- Blatnička – Středisko školy lidové tvořivosti a řemesel [118]

„Cena nabídky: od 1870,- / osoba.

Cena zahrnuje ubytování ve dvoulůžkovém pokoji (2 noci) s polopenzí a ochutnávkou vín. Cena je kalkulována pro skupinu 20 osob.“ [119]

5.3 Vlastní návrh využití řemesel pro rozvoj CR na Slovácku

Dle mého názoru jak rozšířit cestovní ruch na Slovácku je pořádání tradičních jarmarků a folklórních festivalů. Jeden takový návrh jarmarku Vám nyní představím.

Název : „*Od lnu ke košili*“

Místo konání: Dolní Němčí, okres Uherské Hradiště

Kdy: víkend září 201?

Charakteristika: Jarmark by probíhal na otevřeném prostranství u starého mlýna. Cílem jarmarku je ukázat návštěvníkům, že dříve nebylo tak snadné dostat se k „hotové košili“, jako dnes. Prostřednictvím workshopů by si návštěvníci mohli vyzkoušet jednotlivá řemesla, právě díky kterým „košile“ dříve vznikala. Cílem je tedy ukázat jednotlivé fáze výroby nejrozličnějších produktů.

Workshopy:

- ***Putování za košili:*** zpracování lnu, předení lnu, tkaní látky, šití košile, vyšívání košile, praní košile, žehlení košile.
- ***Putování za chlebem:*** mlácení obilí, mletí mouky, pečení chleba, pletení ošatek na chleba.
- ***Putování za švestkovou vůní I:*** výroba kvasu, pálení slivovice, malování „štamprlí“, ochutnávka, ukázka tradičních „vyprošťováků“
- ***Putování za švestkovou vůní II:*** vaření trnek (výroba povidel), ochutnávka, výroba keramických hrníčků na povidla, výroba dřevěných vařeček

Doprovodný program: taneční workshopy – ukázka (učení) tradičních tanců z Dolního Němčí a okolních vesnic (Hluk, Strání, Březová, Boršice)

Spolupráce: obec Dolní Němčí (pronájem dřevěných stánků a zastřešení, propagace, pronájem starého mlýna), folklórní krúžek Dolněmčan (doprovodný program) a jiné folklórní soubory z okolních vesnic, CK Amber travel (propagace, nabídka zájezdu), rádio Zlín, RTA televize, Prima

Propagace:

- CK Amber travel – nabídka zájezdů (v ceně doprava, vstupné, oběd, večeře)
- Rádio Zlín – reklama
- Propagační plakáty – viz. Příloha 1.
- RTA – reportáž o přípravě a pozvánka
- www.dolni-nemci.cz
- www.icm.uh.cz

Rozpočet:

Cena zájezdu, nabízený prostřednictvím CK Amber travel 750,- /osoba. V ceně je zahrnut vstup, večeře a cesta. *Předpokládaný* počet návštěvníků prostřednictvím cestovní kanceláře = 250 . Celkový *předpokládaný* počet návštěvníků = 5000 .

Od cestovní kanceláře obdržíme provizi 20% z celkového zisku + 30,- vstup / osoba.

Tab. 2.

	Výdaje		Příjmy
Rádio	10 000 Kč	Vstupné	150 000 Kč
Plakáty	2 500 Kč	Předpokládaný zisk z prodeje suvenýrů	50 000 Kč
RTA	0 Kč	Provize od CK (20%)	1 000 Kč
IC UH	0 Kč		
Stánky	0 Kč		
CK	0 Kč		
Náklady na provoz	5 000 Kč		
CELKEM	17 500 Kč		201 000 Kč

6 ZÁVĚR

Slovácko je region velmi bohatý na tradici a kulturu. Dodnes se zde uchovala tradiční řemesla, jako například výrobky z kukuřičného šustí, hrnčířina, košíková výroba, dřevěné hračky, ruční tkaní atd. Právě tato řemesla jsou lákadlem a „poutačem“ pro potenciální návštěvníky tohoto regionu.

Stejně jako tradiční řemesla mají v tomto regionu své místo i tradiční výrobky, které mohou získat nejružnější ocenění a certifikaci. Jednou z certifikací je i tzv. Tradiční výrobek Slovácka, jehož značka zaručuje kvalitu a vazbu výrobku na toto vymezené území. Nositelem této značky je například Antonín Hájek, věnující se dřevěným výrobkům, Hana Špalková, známá svými výrobky z proutí, Ludmila Kočišová, která vyrábí předměty z kukuřičného šustí nebo Hana Buchtelová se svým tkaným textilem.

Do další regionální ochranné známky zařazujeme Tradici Bílých Karpat®. Zakoupením takto označeného výrobku zákazník přispěje k hospodářskému oživení zdejšího kraje a napomůže k obnově regionálního trhu. Představitelem Tradice Bílých Karpat je například Monika Němečková proslavená paličkovou krajkou, Karel Beníček jako výrobce medu květového, pastového, medovicového, lučního a lipového a David Opálek a jeho košíkářské výrobky.

Významným oceněním, které mohou výrobci získat je Cena Vladimíra Boučka, jejíž název je odvozen od zakladatele vzorkových dílen Ústřední lidové umělecké výroby v Uherském Hradišti. Cena uděluje město Uherské Hradiště každoročně od roku 2005 a o udělení ceny rozhoduje Zastupitelstvo města na základě doporučení poradní odborné komise, která je složená z představitelů města, odborných pracovníků, etnografů, zástupců odboru kultury a cestovního ruchu, zástupců odboru architektury, plánování a rozvoje. Za rok 2009 cenu získali například Božena Habartová z Uherské Hradiště v oboru výroby tradičních lidových oděvů nebo Vít Kašpařík z Velkých Karlovic jako výrobce tradičních hudebních nástrojů. V roce 2010 ocenění obdrželi například Alfréd Stawaritsch z Kostelce na Hané za tradiční kovářství či Milan Strmiska z Mešovic v oboru zpracování rohovin a perleti.

Vzhledem k tomu, že nejčastější formou ukázky tradičních řemesel je jarmark, rozhodli jsme se navrhnout program jednoho takového jarmarku, jehož cílem by bylo lidem ukázat, že dříve nebylo tak snadné dostat se k hotovým výrobkům jako dnes.

Prostřednictvím workshopů by si návštěvníci jarmarku mohli vyzkoušet jednotlivá řemesla, právě díky kterým výrobky dříve vznikaly.

Jak už bylo napsáno v úvodu, tradice můžeme vnímat jako to, co je předáváno z generace na generaci, ať už se jedná o zvyky, obyčeje, způsoby jednání, tak i výrobní postupy, díky kterým se nám daří uchovávat „stará“ tradiční řemesla. Proto doufejme, že se vždy najdou příznivci, kteří budou dál tyto řemesla provozovat.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

HOLOUŠOVÁ, ěDrahomíra; KROBOTOVÁ, Milena. *Diplomové a závěrečné práce*. Olomouc : Tiskservis Gen.Sochora, 2008. 117 s. ISBN 80-244-1237-3

HABARTOVÁ, Romana. *Cena Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby*. Uherské Hradiště : STUDIO 5, v.o.s, 2009.

JANOTKA, Miroslav; LINHART, Karel. *Zapomenutá řemesla, Vyprávění o lidech a věcech*. Praha : Rudé právo, 1984. 192 s. 2512684

Kam na Slovákco v roce 2009. Uherské Hradiště : Region Slovákco, 2008.

PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ĀR: 2002. 448 s.

Studie projektu Tradiční výrobek Slovákca. Region Slovákco, 2008. 10 s.

SULZENBACHEROVÁ, Gudrun. *Zapomenutá řemesla a život na venkov+*. Banská Bystrica : Slovart, 2002. 64 s. ISBN 807209453X

ŠIMŠA, Martin. *Nositelé tradic lidových řemesel I..* 2007. vyd. Strážnice: Graspo CZ, a.s., Zlín, 2007. 156 s.

Elektronické zdroje

Asociace regionálních značek [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <http://www.arz.cz/o_znacenih.htm>.

BusinessInfo [online]. © 1997-2010 [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/leden-2010/mmr-30-mld-kc-na-rop-a-op-praha-pro-2010/1001862>>

Fondy Evropské Unie [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>>.

Fondy Evropské Unie [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU#nuts>>.

HAPÁK, Josef, Akční plán rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko [online].
Message to: Sabina RICHTROVÁ. 18. března 2010 [cit. 28. dubna 2010]. Osobní komunikace

Jihomoravský kraj [online]. © 2008 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=123981&TypeID=1>>.

Jihomoravský kraj [online]. © 2008 [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=127432&TypeID=2>>.

Město Uherské Hradiště [online] © neuvedeno [cit. 2010-07-01] Dostupné z WWW: <http://www.mesto-uh.cz/cms/urad/odbory/odb_architekt_uzem_rozvoje/odd_arch_dohled_pamatk_pece/boucek2007/boucek_statut_ceny>.

Město Uherské Hradiště [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <http://www.mesto-uh.cz/cms/urad/financni_fondy/fond_kultury>.

Město Uherské Hradiště [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <http://www.mesto-uh.cz/cms/urad/financni_fondy/fond_cest_ruchu>.

Ministerstvo kultury [online]. © 2007 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/regionalni-a-narodnostni-kultura/ceny-a-oceneni/nositele-tradice-lidovych-remesel-2001-2009-22274/>>.

Ministerstvo kultury [online]. © 2007 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/modules/jft/fulltxt.php>>.

Ministerstvo kultury [online]. © 2007 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=198>>.

Nadace DĚTI-KULTURA-SPORT [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.nadacedks.cz/articleDetail.aspx?fldId=60&id=245>>.

Nadace Jana Pivečky [online]. © 2004 [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.pivecka.cz/index.php?id=1&at=1>>.

Nadace Jana Pivečky [online]. © 2004 [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.pivecka.cz/index.php?id=3>>.

Nadace Jana Pivečky [online]. © 2004 [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.pivecka.cz/index.php?id=3&at=3>>.

Regionální značení služeb [online]. © 2006 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.regionalni-znacky.cz/>>.

Regionální značení výrobků [online]. © 2006 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.domaci-vyroby.cz/>>.

Regionální značení výrobků [online]. ©2006 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://domaci-vyroby.cz/dokumenty/krkonose/informace.xml/regiony>>.

Slovacko [online] © 2008 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://old.slovacko.cz/oblast/oblast.py?ids=STR3064&idobl=OBL14>>.

Slovácko [online] © 2008 [cit. 2010-07-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.slovacko.cz/sluzba/6539/detail>>.

Tradice Bílých Karpat [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <http://www.tradicebk.cz/ochranna_znamka.php>.

Tradice Bílých Karpat [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <http://www.tradicebk.cz/ochranna_znamka.php?id=151>.

Tradice Bílých Karpat [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <http://www.tradicebk.cz/ochranna_znamka.php?id=100>.

Wikipedie [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Nadace>>.

Zlínský kraj [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=68139&doctype=ART&nid=6715&cpi=1>>.

Citace

- [1] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 15.
- [2] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 148.
- [3] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 63.
- [4] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 65.
- [5] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 327.
- [6] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 233.
- [7] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 173.
- [8] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 298.
- [9] - doplnit
- [10] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 17.
- [11] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 193.
- [12] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 203.
- [13] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 117.
- [14] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 111.
- [15] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 289.
- [16] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 249.
- [17] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 150.

- [18] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 144.
- [19] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 79.
- [20] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 275.
- [21] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 222.
- [22] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 298.
- [23] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s.250.
- [24] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 147.
- [25] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 159.
- [26] - HAPÁK, Josef, Akční plán rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko [online]. Mesage to: Sabina RICHTROVÁ. 18. března 2010 [cit. 28. dubna 2010]. Osobní komunikace
- [27] - HAPÁK, Josef, Akční plán rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko [online]. Mesage to: Sabina RICHTROVÁ. 18. března 2010 [cit. 28. dubna 2010]. Osobní komunikace
- [28] - HAPÁK, Josef, Akční plán rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko [online]. Mesage to: Sabina RICHTROVÁ. 18. března 2010 [cit. 28. dubna 2010]. Osobní komunikace
- [29] - HAPÁK, Josef, Akční plán rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko [online]. Mesage to: Sabina RICHTROVÁ. 18. března 2010 [cit. 28. dubna 2010]. Osobní komunikace
- [30] - HAPÁK, Josef, Akční plán rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko [online]. Mesage to: Sabina RICHTROVÁ. 18. března 2010 [cit. 28. dubna 2010]. Osobní komunikace
- [31] - HAPÁK, Josef, Akční plán rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko [online]. Mesage to: Sabina RICHTROVÁ. 18. března 2010 [cit. 28. dubna 2010]. Osobní komunikace

- [32] - HAPÁK, Josef, Akční plán rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko [online]. Message to: Sabina RICHTROVÁ. 18. března 2010 [cit. 28. dubna 2010]. Osobní komunikace
- [33] - HAPÁK, Josef, Akční plán rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko [online]. Message to: Sabina RICHTROVÁ. 18. března 2010 [cit. 28. dubna 2010]. Osobní komunikace
- [34] - HAPÁK, Josef, Akční plán rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko [online]. Message to: Sabina RICHTROVÁ. 18. března 2010 [cit. 28. dubna 2010]. Osobní komunikace
- [35] - JANOTKA, Miroslav; LINHART, Karel. *Zapomenutá řemesla, Vyprávění o lidech a věcech*. Praha : Rudé právo, 1984. str. 3
- [36] - JANOTKA, Miroslav; LINHART, Karel. *Zapomenutá řemesla, Vyprávění o lidech a věcech*. Praha : Rudé právo, 1984. str. 4
- [37] - JANOTKA, Miroslav; LINHART, Karel. *Zapomenutá řemesla, Vyprávění o lidech a věcech*. Praha : Rudé právo, 1984, str. 8
- [38] - SULZENBACHEROVÁ, Gudrun. *Zapomenutá řemesla a život na venkov+*. Banská Bystrica : Slovart, 2002. s. 48.
- [39] - JANOTKA, Miroslav; LINHART, Karel. *Zapomenutá řemesla, Vyprávění o lidech a věcech*. Praha : Rudé právo, 1984, str. 34
- [40] - JANOTKA, Miroslav; LINHART, Karel. *Zapomenutá řemesla, Vyprávění o lidech a věcech*. Praha : Rudé právo, 1984, str. 63
- [41] - SULZENBACHEROVÁ, Gudrun. *Zapomenutá řemesla a život na venkov+*. Banská Bystrica : Slovart, 2002. s. 40
- [42] - JANOTKA, Miroslav; LINHART, Karel. *Zapomenutá řemesla, Vyprávění o lidech a věcech*. Praha : Rudé právo, 1984, str. 95
- [43] - SULZENBACHEROVÁ, Gudrun. *Zapomenutá řemesla a život na venkově*. Banská Bystrica : Slovart, 2002. s.14
- [44] - SULZENBACHEROVÁ, Gudrun. *Zapomenutá řemesla a život na venkově*. Banská Bystrica : Slovart, 2002. s. 44
- [45] - SULZENBACHEROVÁ, Gudrun. *Zapomenutá řemesla a život na venkově*. Banská Bystrica : Slovart, 2002. s. 6
- [46] - SULZENBACHEROVÁ, Gudrun. *Zapomenutá řemesla a život na venkov*. Banská Bystrica : Slovart, 2002. s. 20

- [47] - SULZENBACHEROVÁ, Gudrun. *Zapomenutá řemesla a život na venkově*. Banská Bystrica : Slovart, 2002. s. 36
- [48] - Slovacko [online] © 2008 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://old.slovacko.cz/oblast/oblast.py?ids=STR3064&idobl=OBL14>>.
- [49] - HABARTOVÁ, Romana. *Cena Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby*. Uherské Hradiště : STUDIO 5, v.o.s, 2009.
- [50] - HABARTOVÁ, Romana. *Cena Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby*. Uherské Hradiště : STUDIO 5, v.o.s, 2009.
- [51] - HABARTOVÁ, Romana. *Cena Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby*. Uherské Hradiště : STUDIO 5, v.o.s, 2009.
- [52] - HABARTOVÁ, Romana. *Cena Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby*. Uherské Hradiště : STUDIO 5, v.o.s, 2009.
- [53] - HABARTOVÁ, Romana. *Cena Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby*. Uherské Hradiště : STUDIO 5, v.o.s, 2009.
- [54] - Město Uherské Hradiště [online] © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <]. http://www.mesto-uh.cz/cms/urad/odbory/odb_architekt_uzem_rozvoje/odd_arch_dohled_pamatk_pece/bouceck2007/bouceck_statut_ceny>.
- [55] - Město Uherské Hradiště [online] © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <]. http://www.mesto-uh.cz/cms/urad/odbory/odb_architekt_uzem_rozvoje/odd_arch_dohled_pamatk_pece/bouceck2007/bouceck_statut_ceny>.
- [56] - Město Uherské Hradiště [online] © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <]. http://www.mesto-uh.cz/cms/urad/odbory/odb_architekt_uzem_rozvoje/odd_arch_dohled_pamatk_pece/bouceck2007/bouceck_statut_ceny>.
- [57] - ŠIMŠA, Martin. *Nositelé tradic lidových řemesel I.*. 2007. vyd. Strážnice: Grasp CZ, a.s., Zlín, 2007.
- [58] - ŠIMŠA, Martin. *Nositelé tradic lidových řemesel I.*. 2007. vyd. Strážnice: Grasp CZ, a.s., Zlín, 2007.
- [59] - ŠIMŠA, Martin. *Nositelé tradic lidových řemesel I.*. 2007. vyd. Strážnice: Grasp CZ, a.s., Zlín, 2007.
- [60] - ŠIMŠA, Martin. *Nositelé tradic lidových řemesel I.*. 2007. vyd. Strážnice: Grasp CZ, a.s., Zlín, 2007.

- [61] - Ministerstvo kultury [online]. © 2007 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/regionalni-a-narodnostni-kultura/ceny-a-oceneni/nositele-tradice-lidovych-remesel-2001-2009-22274/>>.
- [62] - Regionální značení služeb [online]. © 2006 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.regionalni-znacky.cz/>>.
- [63] - certifikace
- [64] - PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Cestovní ruch, výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: 2002. s. 43
- [65] - Asociace regionálních značek [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <http://www.arz.cz/o_znaceni.htm>.
- [66] - *Studie projektu Tradiční výrobek Slovácka*. Region Slovácko, 2008. 10 s.
- [67] - *Studie projektu Tradiční výrobek Slovácka*. Region Slovácko, 2008. 10 s.
- [68] - *Studie projektu Tradiční výrobek Slovácka*. Region Slovácko, 2008. 10 s.
- [69] - *Studie projektu Tradiční výrobek Slovácka*. Region Slovácko, 2008. 10 s.
- [70] - *Studie projektu Tradiční výrobek Slovácka*. Region Slovácko, 2008. 10 s.
- [71] - *Studie projektu Tradiční výrobek Slovácka*. Region Slovácko, 2008. 10 s.
- [72] - *Studie projektu Tradiční výrobek Slovácka*. Region Slovácko, 2008. 10 s.
- [73] - *Studie projektu Tradiční výrobek Slovácka*. Region Slovácko, 2008. 10 s.
- [74] - *Studie projektu Tradiční výrobek Slovácka*. Region Slovácko, 2008. 10 s.
- [75] - Tradice Bílých Karpat [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <http://www.tradicebk.cz/ochranna_znamka.php>.
- [76] - Tradice Bílých Karpat [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <http://www.tradicebk.cz/ochranna_znamka.php>.
- [77] - Tradice Bílých Karpat [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <http://www.tradicebk.cz/ochranna_znamka.php>.
- [78] - Tradice Bílých Karpat [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <http://www.tradicebk.cz/ochranna_znamka.php?id=151>.
- [79] - Tradice Bílých Karpat [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <http://www.tradicebk.cz/ochranna_znamka.php?id=100>.
- [80] - Regionální značení výrobků [online]. © 2006 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.domaci-vyroby.cz/>>.
- [81] - Regionální značení výrobků [online]. © 2006 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.domaci-vyroby.cz/>>.

- [82] - Regionální značení výrobků [online]. ©2006 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://domaci-vyroby.cz/dokumenty/krkonose/informace.xml/regiony>>.
- [83] - Regionální značení výrobků [online]. ©2006 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://domaci-vyroby.cz/dokumenty/krkonose/informace.xml/regiony>>.
- [84] - Regionální značení výrobků [online]. ©2006 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://domaci-vyroby.cz/dokumenty/krkonose/informace.xml/regiony>>.
- [85] - Ministerstvo kultury [online]. © 2007 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.mker.cz/scripts/modules/jft/fulltxt.php>>.
- [86] - Ministerstvo kultury [online]. © 2007 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.mker.cz/scripts/modules/jft/fulltxt.php>>.
- [87] - Ministerstvo kultury [online]. © 2007 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.mker.cz/scripts/detail.php?id=198>>.
- [88] - Zlínský kraj [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=68139&doctype=ART&nid=6715&cpi=1>>.
- [89] - Zlínský kraj [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=68139&doctype=ART&nid=6715&cpi=1>>.
- [90] - Zlínský kraj [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=68139&doctype=ART&nid=6715&cpi=1>>.
- [91] - Jihomoravský kraj [online]. © 2008 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=123981&TypeID=1>>.
- [92] - Jihomoravský kraj [online]. © 2008 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=123981&TypeID=1>>.
- [93] - Jihomoravský kraj [online]. © 2008 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=123981&TypeID=1>>.
- [94] - Jihomoravský kraj [online]. © 2008 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=123981&TypeID=1>>.
- [95] - Jihomoravský kraj [online]. © 2008 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=123981&TypeID=1>>.
- [96] - Jihomoravský kraj [online]. © 2008 [cit. 2010-07-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=123981&TypeID=1>>.
- [97] - Jihomoravský kraj [online]. © 2008 [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=127432&TypeID=2>>.
- [98] - Fondy Evropské Unie [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>>.

- [99] - Fondy Evropské Unie [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU#nuts>>.
- [100] - BusinessInfo [online]. © 1997-2010 [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/leden-2010/mmr-30-mld-kc-na-rop-a-op-praha-pro-2010/1001862>>
- [101] - Město Uherské Hradiště [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <http://www.mesto-uh.cz/cms/urad/financni_fondy/fond_kultury>.
- [102] - Město Uherské Hradiště [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <http://www.mesto-uh.cz/cms/urad/financni_fondy/fond_kultury>.
- [103] - Město Uherské Hradiště [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <http://www.mesto-uh.cz/cms/urad/financni_fondy/fond_kultury>.
- [104] - Město Uherské Hradiště [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <http://www.mesto-uh.cz/cms/urad/financni_fondy/fond_cest_ruchu>.
- [105] - Wikipedie [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Nadace>>.
- [106] - Nadace DĚTI-KULTURA-SPORT [online]. © neuvedeno [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.nadacedks.cz/articleDetail.aspx?fldId=60&id=245>>.
- [107] - Nadace Jana Pivečky [online]. © 2004 [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.pivecka.cz/index.php?id=1&at=1>>.
- [108] - Nadace Jana Pivečky [online]. © 2004 [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.pivecka.cz/index.php?id=3>>.
- [109] - Nadace Jana Pivečky [online]. © 2004 [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.pivecka.cz/index.php?id=3&at=3>>.
- [110] - Nadace Jana Pivečky [online]. © 2004 [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.pivecka.cz/index.php?id=3&at=3>>.
- [111] - Nadace Jana Pivečky [online]. © 2004 [cit. 2010-07-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.pivecka.cz/index.php?id=3&at=3>>.
- [112] - Slovácko [online] © 2008 [cit. 2010-07-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.slovacko.cz/sluzba/6539/detail>>.
- [113] - *Kam na Slovácko v roce 2009*. Uherské Hradiště : Region Slovácko, 2008.
- [114] - *Kam na Slovácko v roce 2009*. Uherské Hradiště : Region Slovácko, 2008.
- [115] - *Kam na Slovácko v roce 2009*. Uherské Hradiště : Region Slovácko, 2008.
- [116] - *Kam na Slovácko v roce 2009*. Uherské Hradiště : Region Slovácko, 2008.
- [117] - *Kam na Slovácko v roce 2009*. Uherské Hradiště : Region Slovácko, 2008.

[119] - *Kam na Slovácko v roce 2009*. Uherské Hradiště : Region Slovácko, 2008.

Seznam zkratek

a pod.	a podobně
CK	cestovní kancelář
TO	turistická oblast
ČR	Česká Republika
ZK	Zlínský kraj
km	kilometr
JMK	Jihomoravský kraj
m	metr
n.m.	nad mořem
BR	biosferická rezervace
CHKO	Chráněná krajinná oblast
např.	například
TIC	turistické informační centrum
OCR	organizace cestovního ruchu
aj.	a jiné
ÚLUV	Ústřední lidová a umělecká výroba
NÚLK	Národní ústav lidové kultury
atd.	a tak dále
tj.	to je
ROP	Regionální operační program
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský strukturální fond
FS	Fond struktury
EU	Evropská Unie
OP	operační program
HSS	hospodářská a sociální sdružení
KCR	odbor kultury cestovního ruchu
příp.	případně
NNO	nestátní nezisková organizace

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 školní dílo;
- беру на ве́доміі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Uherském Hradišti dne.....

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Na Výsluní IV 789

687 62 DOLNÍ NĚMČÍ